

و اینست ملت
و حدت ملت
در سایه ممت
اقتصاد و مقاو

پژوهشی، علمی، تبلیغی

فصلنامه شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

« ما وَرَثَ وَالِدٌ وَلَدَهُ أَفْضَلُ مِنْ أَدَبٍ. »

« هیچ پدری، میراثی برتر از ادب به فرزندش نداده است. »

کنز العمال: ج ۱۶ ص ۴۶۰ ح ۴۵۴۳۵

شماره ۵۵

پستان ۱۴۰۵

دوره انتشار: فصلنامه شماره ۵۵

صاحب امتیاز: مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام شهرستان آزادشهر

مدیر مسئول: حجت الاسلام والمسلمین علی رضا ذوالفقاری فرد

سردبیر: حجت الاسلام رسول فریدی

هیئت تحریریه: حجت الاسلام محمدعلی آموده، حجت الاسلام حسینعلی شیخ، حجت

الاسلام مهدی فاطمی منش، حجت الاسلام محسن گلوی

طراح و صفحه آرایی: حجت الاسلام رسول فریدی

تلفن: ۰۹۳۹۳۵۹۸۰۲۴ - ۰۳۵۷۳۱۴۵۴ - ۰۱۷۳

پایگاه اطلاع رسانی مدرسه: www.safiran174.com

نشانی الکترونیکی: safiran174@gmail.com

آدرس: استان گلستان شهرستان آزادشهر - کیلومتر جاده شاهرود

فهرست مطالب

سر خط

از کلاس‌های درس تا گستره‌ی جامعه؛ «قرارگاه مبلغین»، بازوی اجرایی سفیران هدایت در شرق استان ۵

پیام‌ها

پیام رهبر انقلاب اسلامی بمناسبت هفته وحدت..... ۷

تأکید بر جهاد علمی در کنار جهاد دفاعی..... ۱۰

۱۰ نکته مهم برای سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه ۱۴

نوشتاری از آیت‌الله سید محسن طاهری نماینده مردم گلستان در مجلس خبرگان رهبری..... ۱۷

آثار پژوهشی

آثار پژوهشی (مقالات) ۵۵ شماره

آثار پژوهشی (کتاب) ۱۴۰۵ تابستان

آثار پژوهشی (چکیده پژوهش درسی) ۳۷

آثار پژوهشی (چکیده پایان نامه) ۳۸

گفتگو و مصاحبه‌ها (ویژه نامه خیرین)

روایتِ ایثار و برکت؛ از کارگری تا مسیر خیرخواهی گفتگویی با جناب آقای حاج رمضان جواهری..... ۳۹

در جست‌وجوی رضایت حق؛ گفتگویی با جناب آقای مهندس حسین زابل عباسی..... ۴۴

در جست‌وجوی معنای بندگی و لذت بخشندگی گفت‌وگویی با دکتر فرید عابدی..... ۵۰

ورزش؛ زبان مشترک برای وحدت و تعالی گفتگویی صمیمانه با جناب آقای عیدی دهنه..... ۵۵

هنر همدلی و ایثار در مسیر هدایت نسل جدید گفتگویی جامع با سرکار خانم ربابه اسماعیلی..... ۶۰

نیم قرن ایثار؛ سفری از دنیای موقت به سوی ابدیت ؛ گفتگویی جامع با جناب آقای سید فاضل حسینی..... ۶۵

سرمایه‌ای به نام توکل؛ گفتگویی با آقای فرمانی رباطی ۷۱

گفتگو و مصاحبه با طلاب ۷۷

حدیث ناب ۷۹

فهرست مطالب

اخبار و رویدادهای تاریخی

۸۰ رویدادهای تاریخی

۸۳ شیوه تربیتی حضرت فاطمه سلام الله علیها در تربیت فرزندان

۸۵ اخبار حوزه

آگهی ها

۱۱۱ فراخوان بزرگ جهاد تبلیغی «سفیران هدایت»

۱۱۲ فرصت ویژه مشاوره تخصصی بانوان

۱۱۳ فراخوان کتاب سال

از کلاس‌های درس تا گستره‌ی جامعه؛ «قرارگاه مبلغین»، بازوی اجرایی سفیران هدایت در شرق استان

بسم الله الرحمن الرحيم

مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) آزادشهر، با نگاهی جامع به رسالت خود، باور دارد که علم دینی زمانی اثرگذار است که در خدمت جامعه باشد. این باور، منجر به شکل‌گیری یکی از نوآورانه‌ترین اقدامات این مرکز در سال‌های اخیر شده است: تشکیل «قرارگاه مبلغین شرق استان»

قرارگاه مبلغین؛ پل ارتباطی میان علما و مردم

با حمایت‌های ویژه و راهبردی ائمه جمعه محترم گنبد و آزادشهر و حاج آقای ذوالفقاری فرد مسئول محترم مدرسه «قرارگاه مبلغین» با هدف سازمان‌دهی نیروهای تبلیغی و ارتقای کیفیت خدمات دینی در منطقه شکل گرفت. این قرارگاه که مسئولیت آن بر عهده جناب آقای فاطمی منش (رئیس محترم سازمان تبلیغات گنبد) است، اکنون به شبکه‌ای گسترده از ۲۰۰ مبلغ فعال تبدیل شده است که در سه محور اصلی «حمایت علمی»، «حمایت مهارتی» و «حمایت معیشتی» فعالیت می‌کنند.

انقلاب در آموزش قرآن؛ از مربیان تا قرآن‌آموزان

یکی از درخشان‌ترین دستاوردهای این قرارگاه، سازمان‌دهی مربیان قرآن در مناطق محروم است. این زنجیره در دو مرحله رشد یافت:

- سال نخست: با اعزام ۳۰ مربی قرآن به شرق استان، کارگاه‌های مهارت‌آموزی برگزار شد و این مربیان با آموزش مفاهیم قرآنی و احکام شرعی، پذیرای صدها قرآن‌آموز در مساجد منطقه شدند. در این راستا، با واسطه حاج آقای ذوالفقاری فرد و حمایت خیرین، ۸۵۰ پک لوازم تحریر برای قرآن‌آموزان توزیع گردید تا هیچ کودکی در مسیر یادگیری قرآن، با کمبود امکانات مواجه نباشد.

- سال جاری: این شبکه اکنون گسترش یافته و تعداد مربیان به ۵۰ نفر رسیده است. محتواهای آموزشی و تخصصی زیر نظر اساتید مهارتی مدرسه (مانند استاد شیخ و جناب آقای فاطمی منش) تولید و از طریق کانال‌های ارتباطی به مربیان ارسال شده و آن‌ها را برای آموزش قریب به ۱۰۰۰ نوجوان در مناطق محروم آماده می‌نماید. نکته حائز اهمیت این است که این آموزش‌ها، فراتر از مرزهای مذهبی، شامل حال برادران اهل سنت نیز شده است تا وحدت و همبستگی در شرق استان تقویت شود.

تعالی اجتماعی؛ از تجهیز مساجد تا حمایت از طلاب

قرارگاه مبلغین تنها به آموزش بسنده نکرده و با جذب کمک های خیرین، به یک مرکز حمایتی برای ارتقای کیفیت زندگی مذهبی در منطقه تبدیل شده است که نمونه هایی را برای شما برمی شماریم:

۱. **تجهیز مساجد:** در تلاش برای بهسازی اماکن عبادتی، قریب به ۳۰ مسجد در مناطق کمبرخوردار شناسایی شدند و با حمایت خیرین، هر مسجد به طور میانگین ۳۰ عدد پستی و تجهیزات لازم دریافت کرده است.

۲. **حمایت از معیشت و ازدواج:** از طریق این قرارگاه، کمک های مستقیمی همچون تهیه جهیزیه (فرش، یخچال و...) برای طلبه ها و فرزندان مبلغین فراهم شده است.

۳. **تسهیل مسکن:** یکی از دغدغه های اساسی مبلغین، مسئله مسکن است. قرارگاه با جذب خیرین، در زمینه «کمک ودیعه مسکن» به طلبه ها اقدام می کند تا مبلغین با آسودگی خاطر بیشتری در مناطق مختلف مستقر شده و بر کاهش آسیب های اجتماعی اثر بگذارند.

چشم انداز؛ کاهش آسیب های اجتماعی از طریق حضور فعال

هدف نهایی این مجموعه، تبدیل «علم» به «عمل» است. اعتقاد بر این است که هرچه حضور فعال مبلغین در جامعه

بیشتر شود و حمایت های مادی و معنوی در مناطق محروم گسترش یابد، آسیب های اجتماعی کاهش خواهد یافت. قرارگاه استان ۱۴۰۵

مبلغین، امروز نه تنها یک مرکز آموزشی، بلکه یک «سپر دفاعی» در برابر آسیب های اجتماعی در شرق استان است که با تکیه بر ایمان و همدلی، آینده ای روشن تر را برای جوانان منطقه ترسیم می کند.

محمدعلی آموده-مدیر مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد(ع) آزادشهر

پیام رهبر انقلاب اسلامی بمناسبت هفته وحدت

بسم الله الرحمن الرحيم

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

ایام ولادت وجود مبارک نبی اعظم، اشرف خلائق، سراج منیر، برگزیده‌ی خداوند، شهر علم، حضرت رحمة للعالمین، رسول مکرّم اسلام صلی الله علیه و آله و سلّم و فرزند پاک و پاک‌نهادش، حجت بالغه‌ی الهیه، حضرت امام جعفر صادق صلوات الله و سلامه علیه را به ملت شریف ایران و امت بزرگ اسلام تبریک می‌گویم.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

از آن وقتی که خورشید وجود حضرت ختمی مرتبت در مکه‌ی مکرّمه طلوع نمود، چشم‌انداز سعادت بشر که رهین کمال بندگی و اطاعت از حضرت حق، جلّ و علا است، درخشش دیگری یافت؛ ارواح انبیاء و ملائکه‌ی الهی و قدسیان، غرق در سرور گشته و شیاطین انس و جن، انگشت خشم و حسرت و غم گزیدند. زیرا برترین خلق خداوند در همه‌ی عوالم بی‌شمار خلقت، پا به عرصه‌ی خاکی می‌گذاشت و به‌زودی با خلعت نبوت و خاتمیّت و با در دست داشتن قرآن عظیم و مأموریت هدایت همه‌جانبه‌ی انسان، میرفت تا حرکت کاروان عظیم بشریّت را به‌سوی عبودیّت و تکامل الی الله رقم زند.

زندگی آن حضرت و اوصیاء معصومین ایشان، تماماً درس هدایت و بندگی، درس معرفت و محبت، درس عقیده و جهاد، درس زندگی و اخلاق حسنه‌ی فردی و اجتماعی، درس امانت و صداقت، درس عزّت و کرامت، درس علم و عمل، درس رحمت و قاطعیّت، درس قسط و عدالت و درس وحدت و برادری است. این درسها هرچه بهتر فراگرفته و به آن عمل شود، رسیدن به قلّه‌های سعادت و نیک‌بختی برای ابناء بشر میسرتر می‌گردد.

۷

ما معتقدیم روح مطهر پیامبر رحمت و همچنین ارواح طیبه‌ی اوصیاء و حجج طاهرین صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین همواره مراقب و هدایتگر و مهربان بر احوال مسلمانان و جامعه‌ی اسلامی هستند. آنگاه که خطایی از فرزندان این پدر مهربان و بزرگوار سر زند، خاطر ایشان رنجیده میشود و هرگاه که مسلمین به درسها و دستورات ایشان عمل نمایند، قلب مبارکشان مسرور میگردد.

اینک اسلام و اهل آن بعد از گذر از دورانهای سخت و پر تلاطم و طی کردن فراز و نشیب‌های متعدّد از صدر اوّل تاکنون به مرحله‌ای سرنوشت‌ساز و تعیین کننده رسیده است. امروز مسلمین نقشی بسیار مؤثر و تاریخ‌ساز را میتوانند ایفاء کنند. امروز روزی است که چشم‌انداز غلبه‌ی نهایی حق بر باطل و اسلام بر کفر به‌مراتب بیش از همه‌ی ادوار گذشته به عینیّت نزدیک شده است.

شرط اول این مهم، اتحاد کلمه‌ی مسلمین است. وحدت مسلمین در مقابل کفر جهانی، راهبردی قرآنی و آموزه‌ای اصیل از اسلام ناب محمدی صلوات الله و سلامه علیه و آله است و نه یک مسئله‌ی سطحی و گذرا. مقصود از وحدت آن است که در سطح عمومی جوامع اسلامی، نقاط مشترک بین همگان، محور و اصل قرار گیرد. البته سعی میشود تا به پشتوانه‌ی استدلال و در عین رعایت همه‌ی شئون برادری و همراهی و به همان گونه که از آموزه‌های قرآنی برمی‌آید، در کمال صلح و صفا، نقاط افتراق تبدیل به نقاط مشترک گردد.

آنچه مسلم است اتحاد مسلمین در جوامع اسلامی باید در مواجهه با کفر جهانی، اصل قرآنی «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ، رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» را محور فکر و بیان و عمل خود قرار دهند و این گونه است که وحدت و اتحاد اسلامی به دست می‌آید. هرگاه هر یک از دو بخش این پیام آسمانی، از مرحله‌ی عمل مسلمین دور شود، آنان هم از آن جایگاه عزتی که به حق در مدینه‌الاسلام واجد آن شده بودند دور خواهند گشت و این قاعده‌ای است که تخلف ندارد.

این قاعده یکی از اصول و پیام‌های اساسی انقلاب اسلامی است. زمان برگزاری اولین هفته‌ی وحدت به اسفند ۱۳۵۶ هجری شمسی و دوران مبارزه با دستگاه ستم پهلوی برمی‌گردد؛ آنگاه که رهبر عظیم‌الشان شهید اعلی الله مقامه الشریف در دوران تبعید خود در ایرانشهر، این فکر را مطرح نموده و شیعه و سنی از آن استقبال به عمل آوردند. به‌زودی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به‌تدبیر بنیانگذار جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی قدس سره الشریف، «هفته‌ی وحدت» رسمیت یافت. به لطف حضرت باری تعالی، مسئله‌ی وحدت بین اتحاد ملت مسلمان، نمونه‌ای موفق در میان ملت ایران دارد و دسیسه‌های دشمنان تأثیر زیادی در جهت مخدوش کردن آن نداشته است.

ولی مسلماً بدخواهان همیشه در کمین این نعمت بزرگ هستند. آنچه آنان را امیدوار می‌سازد، برجسته‌سازی اختلافات است. اختلافات عقیدتی و مذهبی گرچه یک وجه مهم از مقصود دشمن اسلام بشمار میرود و او به استفاده از آن بسیار دل بسته است؛ ولی به آن بسنده نخواهد کرد و تلاش دارد تا انواع تفاوت‌های نژادی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و جغرافیایی را به بهانه‌هایی برای ایجاد اختلاف بین مردم مسلمان در ایران و در هر کشور اسلامی دیگری تبدیل نماید تا از این منظر، پاره پاره شدن امت اسلام و تحلیل رفتن قوای آن را به نظاره نشسته و در فرصت مناسب سلطه‌ی خود را بر آنان اعمال نماید.

دستور قرآن کریم در این موارد در آیه‌ی کریمه‌ی «وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ» ذکر شده است. بنابراین هر فردی در هر جایگاهی، هر کاری که به تفرقه بین مسلمانان بینجامد را صورت دهد و در جامعه‌ی مسلمین تنازع ایجاد کند، دانسته یا نادانسته و خواسته یا ناخواسته، مقصود دشمنان اسلام را سامان داده است. و چگونه در این روزگار کسی میتواند چنین عملی را به جهل و غفلت خود نسبت دهد در حالی که اینک طواغیت عالم و در رأس آنان آمریکای جنایکار نقابهای فریبنده و پوشالین را از چهره‌ی کریه اهداف استعماری و نقشه‌های استکباری و سلطه‌جویانه‌ی خود کنار زده و دستکش‌های مخملین فریبر را در آورده و چنگال خون‌آلود خود را به همه‌ی دنیا نشان داده‌اند؟ اکنون وقت آن است که مسلمانان به فکر فرو روند و حوادث را دقیق‌تر بنگرند. آیا اگر مسلمین، یدِ واحده‌ای می‌بودند

مقصود از وحدت، محور قرار گرفتن
نقاط مشترک میان مسلمانان است

که مشّت خود را با استحکام می‌فشارد، ملت فلسطین اینگونه بی‌پناه، مورد ظلم و جنایت اشغالگران قرار میگرفت؟ و آیا اگر ملت‌ها و دولتهای ساکن در حاشیه‌ی خلیج فارس اتحاد خود را در زیر علم اسلام برقرار می‌ساختند، رجّاله‌های بی‌هویت و فاسد جرأت پیدا میکردند تا از هزاران کیلومتر دورتر به سرزمین‌ها و دارایی‌های

توصیه‌ی مؤکد و مکرّر این جانب به حکّام کشورهای اسلامی خصوصاً کشورهای منطقه غرب آسیا و حاشیه‌ی خلیج فارس این است که دشمن واقعی خود را بشناسید و نقشه‌اش را دریافته، با آن مقابله نمایید. علاج مشکلات امت اسلامی، اتحاد کلمه، دوستی و تعاون در مسیر خیر و نیکی است. حاکمان جنایتکار آمریکا و نظام جعلی صهیونی دشمنان قسم خورده این اتحاد و دوستی هستند. آنان فقط دشمن جمهوری اسلامی و ملت ایران و جبهه‌ی عظیم مقاومت اسلامی نیستند؛ بلکه با همه‌ی امت اسلام و از جمله ملت‌های غرب آسیا و شمال آفریقا دشمنی دارند و در این امر حتی حکّام این کشورها که بسیاری از ایشان همکار آنان محسوب می‌شوند، از این امر مستثنی نمی‌باشند؛ همچنان که بی‌احترامی علنی و به‌کار بردن تعبیر زشت نسبت به بعضی از سران کشورهای اسلامی از سوی رؤسای استکبار، در حافظه‌ی نزدیک شما و ما موجود است. درس مهمّ اتحاد و عدم تنازع، درس اوّل مکتب اسلام در مورد نوع مواجهه با دشمن و دوست است. اما درس دوّم آن، دفاع از یکدیگر در مقابل کفر و درس سوّم، انواع همکاری‌ها و هم‌افزایی‌ها در مسائل مختلف زندگی مادّی و معنوی مسلمانان از لحاظ ثروت، امنیت، علم و پیشرفت است که انتهای این مسیر، وصول به تمدّن نوین اسلامی خواهد بود.

بنابراین وحدت بین مسلمین سنگ بنای اصلی برای دستیابی به تمدّن اسلامی عزیز و غالب است. این بسته‌ی مفهومی و فکری که آرزوی ما برای عالم اسلام در آن نهفته است، به نوبه‌ی خود تا حدّ قابل قبولی در ایران عزیز، صورت تحقّق یافته و باز توصیه‌ی این خادم به آحاد ملت آن است که به هیچ‌وجه اجازه‌ی بروز هیچ اختلافی را در بین خود ندهند.

در پایان امیدوارم با شفاعت‌های رسول مکرم و عترت طاهرین ایشان صلوات الله و سلامه علیه و علیهم، سایه‌ی پررحمت و برکت لطف الهی بر جوامع اسلامی افکنده شود و ایشان روز به روز در سایه‌ی عمل به فرامین الهی پله‌های ترقّی و عزّت را هر چه بیشتر از پیش بپیمایند.

والسلام علیکم و رحمۃ الله و برکاته

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای

۸ شهریور ۱۴۰۵

۱۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ ۱۷

تأکید بر جهاد علمی در کنار جهاد دفاعی

به گزارش خبرنگار خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیدهاشم حسینی بوشهری رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در آیین افتتاحیه بیست‌ونهمین سال دروس مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار(ع) قم، ضمن تبریک آغاز سال تحصیلی جدید، اظهار کرد: آغاز بیست‌ونهمین سال فعالیت این مجموعه ارزشمند را به ریاست مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار(ع)، مدیر مجتمع، معاونان، دست‌اندرکاران، استادان، طلاب و فضایی این مجموعه صمیمانه تبریک و تهنیت عرض می‌کنم.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری با گرامیداشت یاد و خاطره امام راحل، رهبر معظم انقلاب، مراجع عظام تقلید، بزرگان حوزه و شهدای روحانیت و مدافعان کشور و نظام اسلامی افزود: یاد و خاطره این بزرگان و شهدا در تاریخ باقی خواهد ماند و باید همواره از مجاهدت‌ها و خدمات آنان یاد کنیم.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم همچنین با گرامیداشت یاد و خاطره مرحوم آیت‌الله العظمی فاضل لنکرانی(ره)، بنیانگذار مرکز فقهی ائمه اطهار(ع)، گفت: تردیدی ندارم که برگزاری چنین مراسم باشکوهی و استمرار نزدیک به سه دهه فعالیت این مرکز فقهی و مجتمع آموزشی و پژوهشی، موجب شادی روح آن مرجع بزرگ خواهد بود.

ایستایی ممنوع

۱۰

آیت‌الله حسینی بوشهری در ادامه با اشاره به روایتی از امام موسی کاظم(ع) درباره ضرورت حرکت و رشد انسان، اظهار کرد: انسان‌ها در زندگی مادی و معنوی خود می‌توانند سه حالت داشته باشند؛ نخست، ایستایی و درجا زدن؛ دوم، حرکت رو به رشد و بالندگی و سوم، حرکت قهقرای و رو به عقب.

وی افزود: آنچه در فرهنگ اهل‌بیت(ع) و آموزه‌های قرآن کریم مورد مذمت قرار گرفته، هم ایستایی و هم حرکت قهقرای است و آنچه مورد تشویق قرار گرفته، حرکت انسان به سمت کمال و تعالی است.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به فرمایش امام کاظم(ع) مبنی بر اینکه «مَنْ اسْتَوَى يَوْمَهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ» بیان کرد: اگر دو روز انسان مانند یکدیگر باشد و هیچ تغییری در زندگی او ایجاد نشود، چنین انسانی مغبون است. سال اول طلبگی باید با سال دوم طلبگی تفاوت داشته باشد و سال دوم نیز باید مقدمه‌ای برای رشد و تعالی بیشتر در

وی با بیان اینکه فرصت عمر قابل بازگشت و جبران نیست، تصریح کرد: اگر انسان در مسائل مادی دچار خسارت شود، ممکن است بتواند آن را جبران کند، اما عمر از دست‌رفته قابل تدارک و جبران نیست. به همین دلیل در روایات اهل بیت (ع) بارها بر غنیمت شمردن فرصت‌ها تأکید شده است.

جهاد علمی در کنار جهاد دفاعی نباید متوقف شود

آیت‌الله حسینی بوشهری با اشاره به شرایط حساس کنونی جامعه و کشور اظهار کرد: امروز در شرایطی قرار داریم که سایه جنگ بر سر یک کشور علوی، فاطمی و محمدی قرار گرفته است و همان‌گونه که در شرایط جنگی عرصه جهاد دفاعی تعطیل نمی‌شود، جهاد علمی نیز نباید متوقف شود.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: دشمن اگر بتواند از طریق نفوذ نظامی و سیاسی به اهداف خود برسد، اقدام خواهد کرد و در کنار آن، عوامل نفوذ فکری و جریان‌های شبهه‌افکن نیز وجود دارند که چه در جامعه داخلی و چه در فضای بیرونی، اصل اسلام، تشیع، خط فقاقت، حوزه‌های علمیه، مرجعیت و ارزش‌های متعالی دینی را هدف گرفته‌اند.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم خاطرنشان کرد: همان‌گونه که رزمندگان در میدان دفاعی در برابر دشمن ایستادگی می‌کنند و اجازه نمی‌دهند دشمن به اهداف خود برسد، حوزه‌های علمیه نیز باید در عرصه علمی و فکری با جدیت وارد میدان شوند و با تقویت بنیه علمی و پژوهشی، پاسخ‌گوی شبهات و نیازهای جامعه باشند.

وی افزود: جهاد علمی، آموزشی و پژوهشی در شرایط امروز اهمیت فراوانی دارد و حوزه نمی‌تواند نسبت به مسائل فکری، فرهنگی، اجتماعی و علمی روز جامعه بی‌تفاوت باشد.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: اگر به علمای سلف مانند صاحب جواهر و شیخ انصاری و دیگر بزرگان حوزه نگاه کنیم، با وجود محدودیت امکانات در زمان آنان، آثار و خدمات علمی بزرگی از خود به یادگار گذاشتند. امروز نیز باید تلاش کنیم مجموعه‌هایی شکل بگیرند که بتوانند آن الگوی علمی و تربیتی را متناسب با شرایط و نیازهای زمان دنبال کنند.

۱۱

مجمع ائمه اطهار (ع) میان سنت حوزه و نیازهای روز جامعه پیوند برقرار کرده است

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری با تقدیر از فعالیت‌های مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار (ع) گفت: بر اساس گزارش‌هایی که مطالعه کرده‌ام و همچنین گزارش‌هایی که امروز در این مراسم ارائه شد، این مرکز توانسته است میان حوزه سنتی و آنچه امروز جامعه و نظام اسلامی به آن نیاز دارد، پیوند برقرار کند.

آیت‌الله حسینی بوشهری با اشاره به افزایش مسئولیت روحانیت پس از پیروزی انقلاب اسلامی اظهار کرد: از روزی که انقلاب اسلامی به پیروزی رسید، بار مسئولیت روحانیت سنگین‌تر شد و حوزه باید برای پاسخ‌گویی به نیازهای جدید

وی افزود: در بررسی فعالیت‌های این مرکز، مشاهده می‌شود که در کنار فقه و اصول و تفسیر، نسبت به مسائل مبتلابه و نیازهای جدید جامعه نیز توجه شده است و نشست‌های علمی مختلفی پیرامون مسائل روز برگزار شده است.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه اطلاع دقیقی از فعالیت همه مراکز علمی ندارد، تصریح کرد: درباره این مرکز بر اساس اطلاعات و گزارش‌هایی که در اختیار دارم می‌توانم بگویم که فعالیت‌های قابل توجهی در زمینه‌های مختلف علمی صورت گرفته است.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری همچنین از آیت‌الله جواد فاضل لنکرانی ریاست مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار(ع) و مجموعه مدیریتی و علمی این مرکز قدردانی کرد و گفت: خدماتی که پس از رحلت مرحوم آیت‌الله العظمی فاضل لنکرانی(ره) انجام شده، حقیقتاً اقدامی ارزشمند و ماندگار است.

تربیت استادان و پژوهشگران در عرصه‌های تخصصی

آیت‌الله حسینی بوشهری با اشاره به گستردگی فعالیت‌های علمی مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار(ع) اظهار کرد: حضور استادان متعدد در عرصه‌های مختلف فقه، تفسیر، مسائل مستحدثه و دیگر حوزه‌های تخصصی و همچنین تربیت طلاب و فضایی توانمند، نشان‌دهنده پشتکار، تلاش و فعالیت علمی این مجموعه است.

وی یکی از نقاط قوت این مرکز را برخورداری از نیروهای همدل و توانمند دانست و گفت: یکی از موفقیت‌های مدیریت این مجموعه، جذب و همکاری با استادان و نیروهای توانمند است؛ زیرا داشتن همکارانی همدل، پرتلاش، خیرخواه، حوزه‌شناس و آینده‌نگر، نعمت بزرگی برای یک مجموعه علمی محسوب می‌شود.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به برخی فعالیت‌های علمی این مرکز در زمینه مسائل جدید خاطرنشان کرد: تشکیل جلسات علمی پیرامون موضوعاتی همچون مسائل مستحدثه، مسائل پزشکی و موضوعات مورد نیاز نظام اسلامی، از جمله اقداماتی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

امروز به شیخ انصاری‌های متناسب با نیازهای زمان نیاز داریم

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری با اشاره به جایگاه علمی شیخ انصاری اظهار کرد: شیخ انصاری(ره) در زمان خود با روش علمی و اجتهادی به مسائل مبتلابه زمان پاسخ داد و آثار ماندگاری در فقه و اصول از خود به جای گذاشت. امروز هم نیازمند شیخ انصاری‌هایی هستیم که با همان عمق علمی و روش اجتهادی، مسائل مورد نیاز جامعه را مورد بررسی قرار دهند.

آیت‌الله حسینی بوشهری تأکید کرد: امروز مسائل جدیدی در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، پزشکی، علمی و حکمرانی مطرح است که باید با روش صحیح اجتهادی و در چارچوب مبانی فقه و اصول مورد بررسی قرار گیرد.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری افزود: ما باید ضمن بهره‌گیری از روش استنباطی علمای سلف، به سراغ مسائل جدید برویم و برای آنها کتاب، رساله، مقاله و آثار علمی تولید کنیم.

حوزه گرفتار روشنفکرزدهی نشود

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با تأکید بر ضرورت حفظ هویت علمی و حوزوی تصریح کرد: اینجا حوزه است، خانه امام زمان (عج) و دستگاه امام زمان (عج) است، بنابراین نباید دچار روشنفکرزدهی شویم.

وی ادامه داد: اگر انسان بخواهد هر مطلبی را صرفاً به دلیل اینکه دیگران می‌پسندند مطرح کند و رضایت خداوند، اسلام، پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) را از معیارهای خود کنار بگذارد، به مقصد نخواهد رسید.

آیت الله حسینی بوشهری گفت: حوزه باید بر مبانی خود استوار بماند و در عین حفظ روش اجتهادی علمای سلف، با همین روش علمی به سراغ مسائل و پدیده‌های جدید اجتماعی برود و پاسخ‌های علمی و اجتهادی لازم را ارائه کند.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری با اشاره به حضور خود در نمایشگاه آثار علمی این مجموعه اظهار کرد: بنده گاهی در نمایشگاه آثار علمی این مرکز شرکت کرده‌ام و حقیقتاً از فعالیت‌های صورت گرفته لذت برده‌ام. وقتی کاری شایسته انجام می‌شود، باید از آن تمجید و تقدیر کرد.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با تبریک آغاز سال تحصیلی مجتمع آموزشی پژوهشی ائمه اطهار (ع)، از شماره ۵۵ تلاش‌های علمی استادان، مدیران، طلاب و فضایی این مجموعه تقدیر کرد.

تابستان ۱۴۰۵

فرصت‌های علمی را غنیمت بشمارید

آیت الله حسینی بوشهری با اشاره به اهمیت استفاده از فرصت دوران تحصیل گفت: طلاب و فضلا باید فرصت‌های علمی خود را غنیمت بشمارند و برای تقویت بنیه علمی خود از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده کنند.

وی با اشاره به خاطره‌ای از دوران تحصیل علامه طباطبائی (ره) در نجف اشرف گفت: هنگامی که علامه در نجف مشغول تحصیل بود، استاد ایشان پس از مشاهده استعداد وی در فلسفه توصیه کرد که برای تقویت بنیه علمی خود ریاضیات نیز بیاموزد. علامه با وجود سختی‌های فراوان، استاد ریاضیات پیدا کرد و در گرمای طاقت‌فرسای نجف، در فاصله نماز ظهر تا زمان بازگشت، خود را به درس استاد می‌رساند تا از این فرصت برای تقویت بنیه علمی استفاده کند.

۱۳

حوزه علمیه از حمایت رهبر معظم انقلاب و مرجع عظام برخوردار است

آیت الله حسینی بوشهری با اشاره به حمایت مراجع عظام تقلید و رهبر معظم انقلاب از حوزه‌های علمیه گفت: یقین دارم اگر مسئولان این مجموعه امکان فراهم کردن امکانات بیشتری برای طلاب را داشتند، در حد توان این کار را انجام می‌دادند، اما باید با همین ظرفیت موجود نیز تلاش کرد و از خداوند متعال خواست خیرات و برکات خود را بر این مجموعه نازل کند.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری در پایان افزود: امروز مراجع عظام تقلید و رهبر معظم انقلاب نسبت به حوزه‌های علمیه عنایت دارند و اجازه نمی‌دهند حوزه در مشکلات باقی بماند؛ چراکه حوزه صاحب دارد و صاحب اصلی آن حضرت بقیه الله الاعظم (عج) است.

۱۰ نکته مهم برای سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه

آیت‌الله علیرضا اعرافی در مراسم افتتاحیه سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه که در مدرسه مبارکه فیضیه قم برگزار شد به ۱۰ نکته مهم برای سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه اشاره کردند که به شرح ذیل می باشد:

یکم: جبران عقب‌ماندگی‌های علمی؛ اولویت نخست حوزه‌های علمیه

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به برخی وقایع و تکانه‌هایی که در سال‌ها و ماه‌های گذشته موجب ایجاد خلل در روند فعالیت‌های آموزشی و علمی شده است، گفت: ما در مقطعی با مسائلی مانند کرونا و جنگ تحمیلی مواجه شدیم که تا حدودی در کارهای علمی خلل ایجاد کرد و ممکن است در برخی بخش‌ها عقب‌ماندگی‌هایی پدید آمده باشد. امسال لازم است اساتید، مدیران و همه فعالان حوزه‌های علمیه با جدیت، عقب‌ماندگی‌های احتمالی را جبران کنند. تقاضای ما این است که جبران عقب‌ماندگی‌های علمی، از خطوط اصلی برنامه و فعالیت مدیریت‌ها و اساتید محترم حوزه باشد. آیت‌الله اعرافی در ادامه تأکید کرد: حوزه علمیه باید ضمن توجه به همه وظایف و مسئولیت‌های خود، جایگاه علم، پژوهش، فقه، اصول، معارف اسلامی و تربیت علمی طلاب را به عنوان یکی از ارکان اصلی خود حفظ و تقویت کند.

دوم: حوزه در کنار ملت و نیروهای مسلح در صحنه خواهد بود

وی در ادامه با تأکید بر موضع حوزه‌های علمیه در قبال مسائل انقلاب اسلامی و دفاع از کشور، اظهار کرد: همزمان امروز اعلام می‌کنیم؛ هم به دشمنان ایران، اسلام و انقلاب اسلامی و هم به دوستانمان که حوزه همچنان اصالت را به انقلاب اسلامی، حضور در صحنه و ایستادگی در برابر دشمنان اسلام، ایران و انقلاب اسلامی می‌دهد. مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: از مدیران و اساتید محترم حوزه تقاضا داریم هر جا احساس کردند که حضور در میدان، خیابان و صحنه برای پشتیبانی از نیروهای مسلح و حمایت از مردم ضروری است، این حضور را در اولویت قرار دهند. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور افزود: ترمیم عقب‌ماندگی‌های علمی و اهتمام به کار علمی در جای خود اهمیت فراوان دارد، اما در شرایطی که حضور در صحنه، حمایت از مردم و پشتیبانی از رزمندگان و نیروهای مسلح ضرورت پیدا می‌کند، این مسئولیت نیز باید مورد توجه و اهتمام جدی حوزه قرار گیرد.

سوم: آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای مواجهه با تهدیدها

آیت‌الله اعرافی با تأکید بر آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای مواجهه با تهدیدها و تحولات مختلف گفت: همه دنیا باید بداند که ملت ایران با پیروی از رهبر معظم انقلاب اسلامی، در مسیر پیشبرد اسلام و انقلاب اسلامی ذره‌ای کوتاهی نخواهد کرد.

عضو فقهای شورای نگهبان با تأکید بر همراهی حوزه‌های علمیه با ملت ایران و با اشاره به جایگاه مراجع عظام تقلید در هدایت حوزه اظهار کرد: ما با اتباع از مراجع عظام، در کنار ملت هستیم و برای همه گزینه‌ها در رویارویی با دشمن آمادگی داریم.

چهارم: بهره‌گیری از درس‌های جنگ در تربیت حوزوی و اجتماعی

مدیر حوزه‌های علمیه یکی دیگر از محورهای مهم فعالیت حوزه را بهره‌گیری از دستاوردهای فرهنگی، اخلاقی و تربیتی جنگ تحمیلی دانست و گفت: باید از دستاوردهای جنگ تحمیلی برای تربیت حوزویان، جامعه، دانش‌آموزان و دانشجویان بهره بگیریم.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور افزود: در دیدار وزیر آموزش و پرورش عرض کردم که این جنگ، یک آینه تمام‌نما از ایمان یک ملت بود و در حقیقت، دفتر و مجموعه‌ای از درس‌های اخلاقی و تربیتی را در برابر ما گشود. اساتید ما در حوزه، در آموزش و پرورش و در دانشگاه‌ها باید این جلوه‌های ایمان، ایثار، فداکاری و جان‌فشانی ملت و شهدا را دستمایه‌ای برای کتاب تهذیب و تربیت قرار دهند.

وی خطاب به اساتید حوزه گفت: از اساتید بزرگوار انتظار می‌رود با عنایت ویژه به این موضوع، از ظرفیت‌های تربیتی و اخلاقی این حوادث برای پرورش نسل آینده بهره بگیرند و فرهنگ ایثار، مقاومت، فداکاری و شهادت را در فرآیند تربیت دینی و اجتماعی مورد توجه قرار دهند.

پنجم: تقویت جایگاه مرجعیت و ولایت فقیه

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه با اشاره به جایگاه مرجعیت و رهبری در ساختار حوزه‌های علمیه اظهار کرد: مرجعیت به‌عنوان نهاد اصیل حوزه باید مورد توجه و تقویت قرار گیرد و به‌ویژه در آغاز زعامت رهبر معظم انقلاب این خط استوار حوزه باید با قوت ادامه پیدا کند. ما در کنار بزرگان حوزه قرار داریم و ولایت فقیه، مشعل راهنمای ماست. این خط روشن حوزه‌های علمیه است و باید با قوت و استواری دنبال شود.

ششم: آشنایی با اندیشه امامین انقلاب اسلامی و بزرگان

آیت‌الله اعرافی آشنایی با اندیشه امام خمینی (ره) و رهبر شهید انقلاب اسلامی و بزرگان حوزه علمیه را از دیگر محورهای اساسی فعالیت حوزه علمیه دانست و گفت: آشنایی با اندیشه امام راحل و بزرگان انقلاب، به‌ویژه امامین انقلاب، باید از خطوط اصلی فعالیت‌های حوزه‌های علمیه باشد. اندیشه امام راحل و امام شهید ما باید در حوزه مورد توجه جدی قرار گیرد و نسل جدید طلاب و روحانیون با مبانی فکری، اندیشه سیاسی، اجتماعی و دینی امام و رهبران انقلاب اسلامی به‌صورت عمیق و مستمر آشنا شوند.

هفتم: جهاد تبیین؛ وظیفه شبانه‌روزی حوزه‌های علمیه

مدیر حوزه‌های علمیه، جهاد تبیین و ارائه روایت صحیح از انقلاب اسلامی را از وظایف مهم حوزه‌های علمیه دانست و اظهار کرد: جهاد تبیین و روایت صحیح از عظمت انقلاب اسلامی در ایران و جهان، وظیفه شبانه‌روزی همه ماست. همه ما باید به اندازه توان و ظرفیت خود، عظمت انقلاب اسلامی، دستاوردهای آن و مبانی فکری و ارزشی این حرکت را برای جامعه و جهان معرفی کنیم.

آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: حوزه‌های علمیه باید در عرصه تبیین، روشنگری و پاسخ‌گویی به شبهات فعال باشند و با بهره‌گیری از ظرفیت علمی، فکری و تبلیغی خود، روایت صحیح و مستند از انقلاب اسلامی و تحولات کشور ارائه کنند.

هشتم: قدرت علمی و فقهی؛ محور اصلی حوزه

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور در ادامه با تأکید بر اینکه «کار اصلی حوزه، قدرت علمی و فقهی و فکری آن است»، گفت: قدرت علمی حوزه یکی از اصول اساسی و غیرقابل اغماض است.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به پیشینه علمی حوزه‌ها اظهار کرد: ما در طول تاریخ، میراثی عظیم و ارزشمند در عرصه‌های فکری، کلامی، حدیثی، تفسیری، فقهی و دیگر علوم اسلامی داشته‌ایم و این بنیه عمیق علمی باید حفظ و تقویت شود. حوزه باید در کنار حفظ میراث ارزشمند علمی خود، زمینه رشد و بالندگی بیشتر علوم اسلامی را فراهم کند و اجازه ندهد بنیه علمی و فکری حوزه دچار ضعف یا آسیب شود.

آیت‌الله اعرافی همچنین قدرت روحی، معنوی و اخلاقی را در کنار توان علمی از ارکان اساسی حوزه دانست و گفت: در کنار قدرت علمی و فقهی، باید قدرت روحی، معنوی و اخلاقی طلاب و حوزویان نیز تقویت شود و این دو بال، یعنی توان علمی و توان معنوی و اخلاقی، باید همزمان مورد توجه قرار گیرد.

نهم: ضرورت ارتباط مستمر حوزه با مردم و نسل جوان

وی از ارتباط با مردم و اقشار مختلف جامعه به‌عنوان یکی دیگر از اولویت‌های مهم حوزه نام برد و گفت: ارتباط با مردم، جوانان، دانش‌آموزان، دانشجویان، دانشگاهیان و همه طبقات جامعه باید از برنامه‌های اصلی حوزه‌های علمیه باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه افزود: حوزه نمی‌تواند نسبت به جامعه، مسائل نسل جوان و تحولات فکری و فرهنگی کشور بی‌تفاوت باشد. روحانیون و طلاب باید در میان مردم حضور داشته باشند و ارتباط خود را با نسل‌های مختلف، به‌ویژه جوانان و دانش‌آموزان و دانشجویان، تقویت کنند.

وی با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب بر حوزه پیشرو و سرآمد، اظهار کرد: حوزه باید در عرصه‌های علمی، فرهنگی، اجتماعی، تبلیغی و تربیتی، حوزه‌ای پیشرو، سرآمد، پویا و پاسخ‌گو باشد.

دهم: استفاده از فناوری‌های نوین با حفظ مبانی اجتهادی

آیت‌الله اعرافی در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت بهره‌گیری حوزه از روش‌ها و فناوری‌های پیشرفته تأکید کرد و گفت: باید از همه روش‌ها و فناوری‌های پیشرفته برای پیشبرد حوزه و دین استفاده کنیم. البته استفاده از ابزارهای جدید باید با حفظ مبانی درست اجتهادی و روش‌های عمیق و ریشه‌دار سنت حوزه همراه باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: حوزه باید ضمن پایبندی به مبانی اصیل علمی، فقهی و اجتهادی خود، از ظرفیت فناوری‌های نوین برای توسعه آموزش، پژوهش، تبلیغ، ارتباط با جامعه و انتقال معارف دینی بهره‌برد. عضو فقه‌های شورای نگهبان اظهار کرد: ان‌شاءالله حوزه‌های علمیه با انسجام، بصیرت و روح انقلابی و با تکیه بر مبانی اصیل خود و در امتداد راه مرجعیت و ولایت، مسیر خود را با قوت ادامه خواهد داد.

نوشتاری از آیت الله سید محسن طاهری نماینده مردم گلستان در مجلس خبرگان رهبری

ارتجاع؛ بزرگترین آفت انقلاب

بخش اول

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

یکی از کلیدواژه‌هایی که توسط رهبر شهید انقلاب امام سید علی خامنه‌ای رضوان الله تعالی علیه، در زمینه آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی مطرح گردید و در گام دوم انقلاب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، مسأله ارتجاع است. امام شهید فرمودند:

"یکی از مهم‌ترین آفت‌های همه انقلاب‌ها «ارتجاع» است. ارتجاع یعنی این حرکتی که انقلاب شروع کرده و ملت با سرعت داشتند در این مسیر حرکت می‌کردند، در یک جاهایی سست شود، بعد متوقف شود و بعد برگردد.

- همه انقلاب‌های بزرگ تاریخ مثل انقلاب‌های فرانسه، روسیه، آمریکای لاتین و آفریقا در سال‌های اول عمر خودشان به این بلیه دچار شدند. اینکه ۴۰ سال بگذرد و شعارهای انقلاب دست نخورد، در هیچ‌کدام از این انقلاب‌ها وجود نداشته. ما توانستیم این شعارها را حفظ کنیم، اما من وظیفه دارم خطر را به مردم عزیزمان بگویم.

- ما اگر به سمت اشرافیگری رفتیم، این ارتجاع است. اگر به جای توجه به طبقه ضعیف، دل سپرده طبقات مرفه و زیاده‌خواه شدیم، این ارتجاع است.

اگر به جای تکیه به مردم، به خارجی‌ها تکیه کردیم و امیدمان به بیگانه شد، این حرکت به سمت ارتجاع است.

- نخبگان و مدیران باید حواسشان باشد. مردم هم نگاه کنند و با حساسیت، رفتار ماها و مدیران را دنبال کنند.

وقتی ارتجاع اتفاق می‌افتد، همان آدم‌های انقلابی سابق سر کارند، اما خط و راه عوض شده. کأنه انقلاب شده بود برای اینکه آن قبلی‌ها بروند و ما بیاییم سر کار."

بیانات در دیدار مردم تبریز ۱۳۹۶/۱۱/۲۹

معنای ارتجاع:

واژه "ارتجاع" هرچند از اصطلاحات رایج در مباحث سیاسی است، ولیکن از دیدگاه ما یک مفهوم قرآنی نیز به شمار می‌آید.

ارتجاع، از لحاظ لغوی به معنای «بازگشت» و در اصطلاح سیاسی عبارت است از "مخالفت با پیشرفت و تحول در بنیادهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی یا روابط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی موجود."

گاهی نیز به جای معنای مصدری، به معنای وصفی استعمال می‌شود، و فرد، مجموعه یا تفکری که خواهان «خنثی شدن» این‌گونه تحولات و «بازگشت به گذشته» است نیز ارتجاع نامیده می‌شود.

ارتجاع در قرآن:

ارتجاع یک واژه عربی است، ولی در قرآن خود این لفظ به کار نرفته است، مفهوم قرآنی ارتجاع، گاهی با واژه "الرّدّ علی الاعقاب" و گاه با واژه "الانقلاب علی الاعقاب" که هر دو به معنای بازگشت به گذشته است، به کار رفته و گاهی با همین مضمون بدون استفاده از الفاظ صریح مطرح شده است؛ در ادامه به بررسی بخشی از مهم‌ترین آیات مربوط به این مفهوم خواهیم پرداخت.

استمرار انقلاب:

روشن است که مطرح کردن مفهوم ارتجاع در رابطه با انقلاب، در صورتی موجه خواهد بود که ما خواهان "استمرار انقلاب" باشیم.

ممکن است این سوال مطرح شود که مگر نه این است که با پیروزی انقلاب به هدف رسیده‌ایم، پس معنای "استمرار انقلاب" چیست؟

رهبر شهید انقلاب اسلامی فرموده‌اند:

۱۸

"بعضی خیال می‌کنند انقلاب فقط در سال ۵۷ بود و تمام شد؛ این خطاست. انقلاب در سال ۵۷ شروع شد. آغاز تغییر و آغاز حرکت اصلاحی در جامعه در سال ۵۷ اتفاق افتاد. این حرکت باید عمیق‌تر، وسیع‌تر و خردمندانه‌تر ادامه پیدا کند نه اینکه متوقف شود." (۱۳۹۶/۱۱/۲۹)

اهدافی که رهبر کبیر انقلاب، امام خمینی(ره) و انقلابیون مؤمن دنبال می‌کردند، بسیار بالاتر و والاتر از سقوط رژیم پهلوی بود؛ اهدافی مانند: گسترش ارزش‌های الهی و معنویت مبتنی بر اسلام ناب محمدی، عدالت‌خواهی، استکبارستیزی، استقلال‌خواهی در زمینه‌های سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و ... و در نهایت صدور این گفتمان به سایر نقاط جهان.

ارتجاع؛ بزرگترین آفت انقلاب

در واقع می‌توان گفت: پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۵۷، دو دستاورد بزرگ داشت: نخست برداشتن یک مانع بزرگ - رژیم وابسته، ستمگر و دین‌ستیز پهلوی - از جلوی مسیر اصلاحی مردم حق‌طلب ایران، دیگری برپایی نظامی مبتنی بر اسلام ناب که بتواند تا حد اکثر ممکن، ضامن اجرای احکام اسلام - هرچند به صورت تدریجی - باشد.

با این توضیح معلوم می‌شود که انقلاب، نه یک امر دفعی‌الوقوع، بلکه یک فرایند تدریجی‌الحصول و زمان‌بر خواهد بود؛ و در اینجاست که اگر این فرایند دچار توقف و بازگشت شود، "ارتجاع" تحقق پیدا کرده است.

در نوشتارهای آتی، به توضیح ارتجاع از دیدگاه قرآن و برخی تطبیقات تاریخی و تطبیق آن بر انقلاب اسلامی ایران خواهیم پرداخت

• انقلاب اسلامی، انقلابی مبتنی بر اسلام ناب محمدی (ص) است؛ هرچند افراد و گروه‌های گوناگونی در مبارزه با رژیم پهلوی حضور داشتند، اما هیچ انسان مطلع و منصفی، انکار نمی‌کند که تنها انگیزه‌ای که باعث حضور فراگیر مردم در صحنه مبارزه شد، انگیزه دینی مردم بود که با روشنگری روحانیون اصیل و انقلابی ذیل رهبری بی‌بدیل یک مرجع تقلید یعنی حضرت امام خمینی (ره) شکل گرفت.

• از این جهت انقلاب مردم ایران شباهت کاملی به نهضت انبیاء الهی و خصوصاً پیامبر اعظم محمد مصطفی (ص) دارد. به همین دلیل بر ما لازم است برای حفظ این انقلاب و استمرار آن در مسیر اصلیش، همواره معیارهای قرآنی و اسلامی را در نظر بگیریم تا مبدا از مسیر صحیح خود بیرون رود و به انحراف کشیده شود.

• همان‌طور که در بخش نخست اشاره شد، یکی از مفاهیم کلیدی قرآن در زمینه آسیب‌شناسی نهضت انبیاء الهی، مفهوم "ارتجاع" است.

• از آیات قرآن کریم استفاده می‌شود که همواره نهضت پیامبران الهی، پس از مدتی و خصوصاً بعد از رحلت پیامبران، به انحراف کشیده می‌شد و بدون آن‌که با شخص پیامبر یا ظواهر دینی تقابل آشکاری صورت گیرد، باطن و حقیقت دین دچار استحاله می‌گردید.

• امام شهید خامنه‌ای در این زمینه به دو آیه قرآن استشهاد کرده‌اند: "قرآن در دو جا اشاره می‌کند به انحطاط ملت‌هایی که اول ایمان آوردند، بعد در نسل بعد دچار انحطاط شدند. یک‌جا در سوره مریم [آیه ۵۹] است که می‌فرماید: «فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا»؛ یعنی اولی‌ها مبارزه کردند و ایمان آوردند، منتها بعد - معنای «خَلَفَ» با سکون لام، با «خَلَفَ» با فتحه لام، ضد هم است؛ «خَلَفَ» یعنی بازمانده بد، «خَلَفَ» یعنی بازمانده خوب؛ اینجا می‌گوید: فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ - بازمانده‌های بدی روی کار آمدند که «أَضَاعُوا الصَّلَاةَ»؛ اولین کارشان این بود که نماز را ضایع کردند؛ «وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ»؛ دنبال شهوات رفتند، دنبال شهوات شخصی رفتند...

• این دو عامل - عامل ضایع کردن نماز و دنباله‌روی از شهوات - این نیروهایی را که باید در مقام جهاد و مبارزه ایستادگی کنند و این ایستادگی قطعاً به پیروزی منتهی خواهد شد، اینها را تضعیف می‌کند؛ این‌ها را پوک می‌کند...

ارتجاع؛ بزرگترین آفت انقلاب

- در یک جای دیگر همین موضوع در سوره اعراف [آیه ۱۶۹ آمده]: «فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى»؛ [یعنی] یکبار دیگر این «فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ» در قرآن تکرار شده و در دو جا آمده، این جای دومی است. «وَرِثُوا الْكِتَابَ»؛ حقایق را به دست گرفتند منتها جذب دنیاطلبی شدند، «يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى»." (دیدار دانشجویان؛ ۱۲/۴/۹۵)
- هرچند فعلا درصدد بررسی و تحلیل مفاهیم آسیب‌شناسانه این دو آیه نیستیم، لیکن آنچه از این دو آیه شریفه به روشنی دریافت می‌شود این است که حرکت توحیدی و اصلاح‌گرایانه پیامبران الهی، پس از آنان و به دست ناهالان دچار انحطاط، انحراف و ارتجاع می‌شد.
- به دلیل همین تجربه تلخ تاریخی است که خداوند متعال به مسلمانان صدر اول هشدار می‌دهد و می‌فرماید: «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ؛ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ.» (آل عمران/۱۴۴) و محمد جز پیامبری نیست؛ پیش از او نیز پیامبران (دیگری آمده و) در گذشته‌اند (مرگ برای همه انبیا هست)؛ آیا اگر او بمیرد و یا کشته شود، شما به گذشته خود برمی‌گردید؟ و هرکس به عقب برگردد، هرگز ضرری به خداوند نمی‌رساند و خداوند به‌زودی پاداش سپاس‌گزاران را خواهد داد.
- این آیه، یکی از آیاتی است که با استفاده از ترکیب لفظی "الانقلاب على الاعقاب" که به معنای "بازگشت به گذشته" است، اشاره صریح به مسأله ارتجاع دارد.
- لحن جدی و هشدارآمیز آیاتی که مؤمنان را از گرفتار شدن در ورطه ارتجاع برحذر می‌دارد، بیان‌گر آن است که این خطر همواره نهضت‌های الهی را تهدید می‌کند و هیچ نهضت توحیدی از این قاعده مستثنی نیست. البته در خصوص موضوع "ارتجاع از دیدگاه قرآن"، پرسش‌های کلیدی و کاربردی مهمی وجود دارد؛ برخی از این پرسش‌ها عبارت است از:

(۱) منظور از "اعقاب" چیست؟

(۲) آیا علی‌رغم هشدار قرآن به مسلمانان صدر اسلام، بعد از رحلت پیامبر اکرم(ص)، ارتجاعی اتفاق افتاد یا خیر؟

(۳) عوامل اصلی ارتجاع نهضت‌های الهی از چه قرار است؟

مقالات اساتید: حجت الاسلام حسینعلی شیخ

موضوع مقاله: ادامه مقاله (تحلیل جامع روش‌های تبلیغی و تمایزات مرجعیت

آیت‌الله العظمی علوی گرگانی (قدس الله نفسه الزکیه)

فصل سوم: تمایزات در مشی سیاسی و اجتماعی

رویکرد محتاطانه و غیرجنگالی در سیاست

آیت‌الله علوی گرگانی در عرصه سیاست، مشی محتاطانه، غیرجنگالی و عمدتاً غیرعلنی داشتند. ایشان اگرچه پشتیبان نظام جمهوری اسلامی و مقلد حضرت امام خمینی(ره) و سپس مقام معظم رهبری بودند، اما به‌ندرت در منازعات و جریان‌های سیاسی روز به‌صورت فعال و اعلام‌شده وارد می‌شدند. این رویکرد، با مشی برخی مراجع معاصر که بیانیه‌های صریح و مکرر در مسائل سیاسی صادر می‌کردند یا مواضع آشکار در حمایت یا نقد جریان‌ها داشتند، تفاوت داشت. ایشان ترجیح می‌دادند وحدت حوزه و نظام را از طریق مسیرهای غیرحاشیه‌ساز حفظ کنند و انرژی اصلی خود را معطوف به امور علمی، تربیتی و پاسخگویی شرعی نمایند.

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

این احتیاط، گاه از سوی برخی طیف‌ها به عنوان بی‌تفاوتی یا عدم همراهی کامل تعبیر می‌شد، اما در واقع، ناشی از برداشت خاص ایشان از نقش مرجعیت در عصر غیبت و نیز ملاحظات عمقی درباره مصلحت نظام و حوزه بود. ایشان معتقد بودند ورود بی‌ضابطه مراجع به جزئیات سیاست روز، ممکن است به آسیب‌پذیری مرجعیت و تفرقه‌افکنی ناخواسته بین مقلدین بیانجامد. (پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر معظم‌له نشانی: www.alavi-gorgani.ir → بخش ویژگی‌های فقهی)

. حمایت قاطع اما غیرشعاری از ولایت فقیه

حمایت ایشان از ولایت فقیه و مقام معظم رهبری، قاطع اما فاقد جنبه‌های شعاری و تبلیغات گسترده بود. ایشان در ملاقات‌های خصوصی و برخی بیانات عمومی، بر لزوم تبعیت از رهبری تأکید می‌کردند، اما کمتر شاهد صدور بیانیه‌های جداگانه در تأیید مواضع خاص رهبری بودیم. این شیوه، با روش مراجعی که همراهی خود را با اعلامیه‌های متعدد و حضور در مراسم خاص نشان می‌دادند، متفاوت بود. حمایت ایشان بیشتر در چارچوب وظیفه شرعی مقلد نسبت به ولی فقیه و در مسیر حفظ انسجام کلی نظام تعریف می‌شد.

۲۱

ویژگی «حمایت قاطع اما غیرشعاری از ولایت فقیه» در سیره حضرت آیت‌الله العظمی علوی گرگانی از مهم‌ترین شاخص‌های شخصیتی و فکری ایشان است؛ زیرا این رویکرد تعادل میان وفاداری به مبانی دینی و پرهیز از بهره‌گیری سیاسی سطحی از دین را نشان می‌دهد. در ادامه، مطلبی تحلیلی و مناسب برای درج در این فصل از مقاله در چهار محور آورده شده است: (پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر معظم‌له)

الف: مبنای اعتقادی حمایت

یکی از ویژگی‌های برجسته‌ی سیره علمی و اجتماعی آیت‌الله علوی گرگانی، پشتیبانی اصولی و عمیق از ولایت فقیه است؛ پشتیبانی‌ای که از باور دینی و اجتهادی ایشان سرچشمه می‌گیرد، نه از گرایش‌های شعاری یا جناحی. ایشان در بیان و عمل، بر این نکته تأکید دارند که ولایت فقیه برخاسته از فقه جواهری و امتداد طبیعی اصل امامت در عصر غیبت است؛ بنابراین حمایت از آن، وظیفه‌ی شرعی هر مؤمن آگاه است، اما نباید در قالب شعار یا تظاهر سیاسی محدود گردد.

آیت‌الله گرگانی، ولایت فقیه را نه صرفاً به عنوان یک ساختار حکومتی، بلکه به مثابه نظام هدایت امت در امور اجتماعی می‌داند. ایشان بارها تأکید کرده‌اند که اگر این اصل بدون شعاری‌گری حفظ شود، می‌تواند ضامن استمرار عدالت و حفظ دین در جامعه باشد. از منظر ایشان، فقیه جامع‌الشرایط در عصر غیبت، استمرار ولایت معصوم است و از همین رو باید از این جایگاه با همه‌ی توان دفاع کرد.

ب: پرهیز از شعارگرایی و تظاهر

ایشان در گفتار عمومی و دیدارهای مردمی، هرگز از واژگان احساسی یا تبلیغاتی برای دفاع از ولایت استفاده نمی‌کنند؛ بلکه با استدلال و آرامش فقهی آن را تبیین می‌نمایند. این شیوه سبب شده که حمایت ایشان عمق معرفتی داشته و برای نسل‌های جوان حوزه و دانشگاه، الگویی از پشتیبانی عقلانی باشد، نه احساسی.

ج: نمودهای عملی در سیره اجتماعی

در مناسبت‌های مختلف، مانند انتخابات، بحران‌های سیاسی و تصمیم‌های کلان کشور، آیت‌الله علوی گرگانی همواره بر اطاعت از ولی فقیه در چارچوب قانون و شرع تأکید کرده‌اند و در عین حال، از هرگونه سوءاستفاده از نام ولایت برای منافع سیاسی اکیداً پرهیز داده‌اند. این نوع موضع‌گیری، مفهوم ولایت را از سطح شعار به سطح مسئولیت شرعی و مردمی ارتقا داده است.

د: آثار رویکرد ایشان در جامعه دینی

این سبک از حمایت، به شکل‌گیری الگوی جدیدی از تعامل میان مرجعیت و نظام اسلامی کمک کرده است؛ الگویی که در آن مرجعیت، یار و پشتوانه‌ی نظام است، اما در جایگاه نصیحت و هدایت شرعی باقی می‌ماند،

نه در موضع وابستگی سیاسی. این الگو سبب افزایش اعتماد عمومی به مرجعیت و حفظ استقلال حوزه‌های علمیه شده است. (خبرگزاری حوزه، قم - ۲۷ آذر ۱۳۹۹)

عنوان گزارش: «مرجعیت و نظام؛ تبیین دیدگاه‌های آیت‌الله علوی گرگانی» آدرس: <https://hawzahnews.com/x9jf2>

مردم‌داری و ارتباط مستقیم به مثابه مشی اجتماعی

در بعد اجتماعی، مردم‌داری و ارتباط بی‌واسطه، مهم‌ترین شاخصه ایشان بود. دفتر ایشان در قم، به واسطه دسترسی آسان مردم و برخورد محبت‌آمیز و بی‌تکبر ایشان و کارکنان، شناخته شده بود. این سلوک اجتماعی، خود یک ابزار تبلیغی قدرتمند بود. مردم، مرجعیت را در قالب عالمی دلسوز و در دسترس تجربه می‌کردند که برای مشکلات معیشتی، خانوادگی و شرعی آنان وقت می‌گذازد و با حوصله گوش می‌دهد. این روش، اثربخشی عاطفی بسیار بالایی داشت و مقبولیت عمومی ایشان را افزایش می‌داد. در مقایسه با برخی مراجع که به دلیل حجم بالای کار یا مشی شخصی، دسترسی به ایشان برای عموم مردم دشوار بود، این ویژگی آیت‌الله علوی گرگانی متمایزکننده بود.

فصل چهارم: سلوک اخلاقی و سیره عملی

۱. ساده‌زیستی و پرهیز از تشریفات

ساده‌زیستی در زندگی شخصی و خانوادگی ایشان مشهود و اسوه‌گونه بود. منزل ساده، پوشش معمولی، مراسم شماره ۵۵ مختصر و اجتناب از هرگونه تجمل و تشریفات زائد، از ویژگی‌های بارز ایشان بود. این سیره، تبلیغ عملی زهد و قناعت ۱۴۰۵ در برابر فرهنگ مصرف‌گرایی بود. حتی در تشریفات مربوط به مراسم ترجیم خود ایشان نیز طبق وصیت، سادگی رعایت شد. این رویکرد، با سبک زندگی برخی علمای معاصر که ممکن بود بنا به ضرورت‌های اجتماعی یا سلیقه شخصی، سطح متفاوتی از زندگی را داشته باشند، قابل مقایسه و اغلب متمایز بود. (خبرگزاری مهر)

تواضع علمی و پرهیز از خودنمایی

ایشان با وجود مقام علمی بالا، تواضع علمی قابل توجهی داشتند. به ندرت در مباحثات علمی یا مواضع عمومی، ادعای تفوق یا برتری می‌کردند. در بیان نظرات فقهی مخالف با دیگران، ادب و احترام را کاملاً رعایت می‌نمودند. این تواضع، در برخورد با طلاب و فضالای جوان نیز مشهود بود. این خلق نیکو، در فضایی که گاه جدال‌های علمی ممکن است به تعصبات غیرضروری بینجامد، الگوی تربیتی محسوب می‌شد.

۲. تأکید بر وحدت و پرهیز از تفرقه

آیت‌الله علوی گرگانی به شدت نسبت به حفظ وحدت حوزه‌های علمیه و وحدت بین مراجع حساس بودند. ایشان از هر سخن یا عملی که موجب تفرقه بین صفوف طلاب یا مراجع شود، پرهیز می‌کردند. در مناقشات داخلی حوزه، معمولاً موضع میانی یا اصلاحی اتخاذ می‌کردند و سعی در تهدئه اوضاع داشتند. این نگرش، با رویکرد برخی شخصیت‌های حوزوی که ممکن بود در مقاطع مختلف، خط‌کشی‌های صریح و گاه تند داشته باشند، متفاوت بود. ایشان وحدت کلمه را از ضروریات مذهب می‌دانستند.

جمع‌بندی نهایی

آیت‌الله العظمی سید محمدعلی علوی گرگانی، تصویری از یک مرجع تقلید محافظه‌کار، مردم‌دار و اخلاق‌محور را ارائه می‌داد که اجتهاد فقهی محتاطانه را با سلوک اجتماعی جذاب و مشی سیاسی غیرجنگالی درآمیخته بود. تمایزات ایشان را می‌توان در احتیاط عملی در فقه، سکوت گزیده و حمایت غیرعلنی در سیاست، ارتباط چهره‌به‌چهره و مردم‌داری در اجتماع، و ساده‌زیستی و تواضع در اخلاق عملی خلاصه کرد. این مجموعه ویژگی‌ها، ایشان را به عنوان الگویی خاص در طیف مرجعیت شیعه در دوران معاصر مطرح می‌سازد که تأکیدش بر نقش سنتی پاسخگویی شرعی و تربیت اخلاقی، در کنار پرهیز از ورود پرحاشیه به عرصه عمومی سیاست، بود. این مشی، اگرچه از سوی برخی کم‌رنگ تلقی می‌شد،

نکات تکمیلی و بیوگرافی آیت‌الله العظمی سید محمدعلی علوی گرگانی

بیوگرافی مختصر:

آیت‌الله العظمی سید محمدعلی علوی گرگانی در سال ۱۳۱۸ ه.ش (۱۳۵۸ ه.ق) در شهر گرگان به دنیا آمد. پدرش، آیت‌الله سید محمدحسین علوی گرگانی، از علمای برجسته منطقه بود. تحصیلات مقدماتی حوزوی را در گرگان آغاز کرد و سپس برای تکمیل تحصیلات به قم مهاجرت نمود. در قم از محضر اساتیدی چون آیت‌الله العظمی بروجردی، امام خمینی(ره)، آیت‌الله العظمی گلپایگانی و آیت‌الله العظمی اراکی بهره برد و به درجه اجتهاد نائل آمد. از ویژگی‌های علمی ایشان، تسلط بر علم رجال و دقت نظر در فقه استدلالی بود. پس از درگذشت آیت‌الله العظمی اراکی در سال ۱۳۷۳ ه.ش، جمعی از مقلدین ایشان و نیز برخی از فضلا، به مرجعیت ایشان روی آوردند. ایشان در ۲۶ فروردین ۱۴۰۳ ه.ش در قم درگذشتند و در حرم حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شدند (موسوی گرگانی، ۱۴۰۳؛ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر آیت‌الله علوی گرگانی، بی‌تا).

نکات تکمیلی درباره مشی و آثار:

تألیفات: از ایشان آثار فقهی و اصولی متعددی برجای مانده که مهم‌ترین آنها «صراط النجاة» (در احکام عملیه به سبک «توضیح المسائل»)، «منهاج الصالحین» (در سه جلد) و حاشیه بر «عروه الوثقی» است. همچنین تقریرات دروس اصول استادشان، آیت‌الله العظمی اراکی، را به چاپ رساندند (علوی گرگانی، ۱۴۲۱ ق).

رویکرد به مسائل مستحدثه: در مسائل جدید پزشکی و فناوری، مشی احتیاط آمیز همراه با بررسی دقیق داشت. برای نمونه، در مسئله پیوند اعضا یا تلقیح مصنوعی، با تشکیل جلسات مشورتی با پزشکان و فقها، استفتائات را پاسخ می‌داد (مجموعه استفتائات پزشکی، ۱۳۸۵).

ارتباط با روحانیت اهل سنت: ایشان بر گفت‌وگوی بین‌مذهبی تأکید داشتند و با برخی علمای اهل سنت ایران ارتباط محترمانه برقرار کرده بودند، که این نیز در راستای سیاست وحدت‌گرایی ایشان قابل تحلیل است (مصاحبه با یکی از نزدیکان، مندرج در هفته‌نامه حوزه، ۱۴۰۳).

آثار پژوهشی (مقالات)

جایگاه در میان مراجع ثلاثه قم: پس از درگذشت آیت الله العظمی اراکی، سه مرجع آیت الله العظمی بهجت، آیت الله العظمی صافی گلپایگانی و آیت الله العظمی علوی گرگانی به عنوان مراجع مسن و محافظه کارتر حوزه قم شناخته می شدند که مشی هایی کم و بیش مشابه در احتیاط فقهی و پرهیز از جنجال سیاسی داشتند. ایشان در این میان، به دلیل برجستگی بیشتر در مردمداری و سلوک اجتماعی متمایز می شد.

نقدها و دیدگاه های مخالف: برخی منتقدان، مشی سیاسی کم رنگ و غیرصراحت آمیز ایشان در قبال برخی چالش های داخلی و خارجی نظام را نشانه عدم همراهی کامل می دانستند. همچنین، احتیاط شدید فقهی ایشان گاه از سوی برخی طلاب نسل جدید، مانع پاسخگویی به نیازهای روز جامعه تلقی می شد (برخی تحلیل های مندرج در فضای مجازی و نشریات حوزوی، ۱۳۹۰-۱۴۰۰).

منابع

پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت الله العظمی علوی گرگانی. (بی تا).

زندگینامه. بازیابی شده از [آدرس وبسایت دفتر] (منبع داخلی دفتر ایشان).

علوی گرگانی، سید محمدعلی. (۱۴۲۱ق). منهاج الصالحین (چاپ اول). قم: انتشارات دفتر آیت الله العظمی علوی گرگانی.

موسوی گرگانی، سید مهدی. (۱۴۰۳). ستاره فروزان گرگان: نگاهی به زندگی آیت الله العظمی علوی گرگانی. قم: نشر هاجر.

مجموعه استفتائات پزشکی. (۱۳۸۵). (به کوشش دفتر آیت الله العظمی علوی گرگانی). قم: انتشارات دفتر.

هفته نامه حوزه. (۱۴۰۳، ۱۰ اردیبهشت). یادبود آیت الله العظمی علوی گرگانی؛ عالمی بی حاشیه و مردمدار (شماره ویژه).

قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

مقالات کادر: حجت الاسلام و المسلمین علیرضا ذوالفقاری فرد مسئول محترم مدرسه علمیه شیراز

هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر

موضوع مقاله: مجموعه ده منبر مکتوب با موضوع وقف و تأمین منابع مالی حوزه‌های علمیه

منبر اول: پیشینه و چگونگی تأمین مالی و رفع نیازمندی‌های حوزه‌های علمیه در ادوار گذشته

ایجاد انگیزه

آسیب‌های متعددی امروزه دامن خانواده‌ها و اجتماع، را گرفته و سبب فروپاشی و تزلزل خانواده‌ها و نا امن ساختن محیط‌های اجتماعی و سلب آرامش روانی از افراد شده است.

آسیب‌هایی همچون «طلاق»، «اعتیاد»، «بیکاری و تنبلی»، «بزهکاری و فساد اخلاقی»، «ترویج بی بندوباری و آزادی‌های نامشروع»، «دزدی و سرقت»، «خودکشی» و ... برخی از این آسیب‌ها نظم عمومی جامعه را به هم می‌زنند و هنجارهای آن را مورد تعرض قرار می‌دهند و امنیت فضای کسب‌وکار و پیشرفت علمی و آموزشی و ارتباطات اجتماعی افراد را به شدت تحت تأثیر قرار داده و موجب هلاکت افراد و انحطاط جامعه می‌شوند.

نکته جالب توجه این است که این آسیب‌ها روز بروز بیشتر و عمیق‌تر می‌شوند. مثلاً آمارهای ثبت‌شده مربوط به میزان طلاق در ۹ ماهه سال ۹۵ نشان می‌دهد که در مجموع بیشترین گروه‌های سنی طلاق مربوط به مردان ۳۰ تا ۳۴ ساله و زنان ۲۵ تا ۲۹ ساله است و نسبت ازدواج به طلاق در این مدت عدد ۳/۹ را نشان می‌دهد؛ یعنی به ازای هر ۳/۹ ازدواج یک طلاق به ثبت رسیده است. این در حالی است که نسبت ازدواج به طلاق در ۹ ماهه سال ۹۶ به ازای هر ۳/۶ ازدواج، یک طلاق است! ۲

از این رو برنامه‌ریزی و مبارزه و مقابله شبانه‌روزی با این آسیب‌ها از تأمین معیشت خانواده‌ها و افراد ضروری و لازم‌تر است و همه سازمان‌ها و مراکز فرهنگی و اجتماعی باید دست‌به‌دست هم بدهند تا بتوانند در مقابل هجمه این آسیب‌های خانمان‌سوز بایستند و آن‌ها را ریشه‌کن سازند.

حال چند سؤال اساسی مطرح می‌شود:

۱. آسیب‌ها و انحرافات اجتماعی چگونه پدید می‌آیند و عوامل پیدایش آسیب‌ها و انحرافات اجتماعی کدامند؟
۲. هر یک از سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی و اجتماعی چگونه می‌توانند در جهت رفع این آسیب‌ها نقش آفرینی کنند؟
۳. برای مبارزه و مقابله اساسی با این آسیب‌های چه امکانات و توانمندی‌هایی لازم است؟

آثار پژوهشی (مقالات)

متن و محتوا

برای مبارزه و مقابله با این آسیب‌ها، رعایت چند نکته ضروری است:

۱. شناخت ریشه و عوامل شکل‌گیری این آسیب‌ها
۲. داشتن برنامه منسجم و هدفمند و کاربردی جهت پیشگیری و رفع این آسیب‌ها
۳. تقسیم کار و پذیرفتن مسئولیت و نقش مؤثر توسط سازمان‌ها و مراکز فرهنگی و اجتماعی
۴. درگیر نمودن خانواده‌ها و اقشار مختلف مردم جهت مقابله با این آسیب‌ها
۵. و ...

با اندک بررسی می‌توان فهمید که علل و عوامل گوناگون «فردی»، «اجتماعی»، «اقتصادی»، «فرهنگی» و... هریک به میزانی در پیدایش این گونه آسیب‌ها نقش دارند.

فقر فرهنگی و تربیت نادرست، دوستان ناباب، محیط آلوده و... از عوامل پیدایش آسیب‌های اجتماعی و بزهکاری است. خانواده ناسالم و به تبع آن محیط تربیتی و آموزشی و شغلی فاسد در بزهکاری افراد اثر می‌گذارد و رفتار نابهنجار را در فرد و جامعه تولید می‌کند.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

برای پیشگیری و درمان این آسیب‌های اجتماعی، هریک از دانشمندان علوم اجتماعی، روان‌شناسی، فقهی و حقوقی راهکاری مختلفی را پیشنهاد می‌کنند.

اما در مورد نقش دین و تأثیر آن در پیشگیری و رفع جرائم، انحرافات و آسیب‌های اجتماعی در میان اندیشمندان حداقل دو دیدگاه وجود دارد:

الف) برخی بر این پندارند که عناصر سه‌گانه «عقل»، «دستاوردهای علمی» و «وجدان اخلاقی»، برای ایجاد نظم عمومی و کاهش جرم و رفع آن کافی است و هیچ نیازی به دین و مذهب نیست.

ب) برخی که اکثریت را تشکیل می‌دهند علاوه بر اینکه برای عقل و دستاوردهای علمی و وجدان اخلاقی، احترام قائلند و به ارزش آن‌ها در قلمرو جلوگیری از جرم و درمان آن معترف هستند، معتقدند، مبانی اعتقادی، احکام تکلیفی فقهی و اصول اخلاقی دینی بهترین عوامل بازدارنده از انحراف، بزهکاری و تباهی جامعه و رفع آن است.

این نظریه پردازان بر این باورند که نقش و کاربرد «آموزه‌های اخلاقی و حقوقی دین اسلام» به عنوان عوامل سازنده شخصیت افراد و سلول تشکیل دهنده پیکره جامعه و محیط پیرامونی، بیش از دیگر عوامل مؤثر هست.

۲۷

فروید و رایشمن معتقدند: «آموزه‌های دینی با ایجاد یک سامانه کنترل درونی قوی در انسان‌ها آن‌ها را از انجام دادن کارهای خلاف و نامشروع باز می‌دارد و سبب می‌شود که آدمیان خود را از لحاظ درونی کنترل کنند. این، قوی‌ترین و مؤثرترین کنترل است، آن هم بدون هزینه نیروی انتظامی.»^۱

اما به نظر شما کدام نهاد و یا سازمان می‌تواند بیشترین نقش را در تبیین آموزه‌های اخلاقی و حقوقی دین ایفا کند؟ برای به دست آوردن احکام تکلیفی و فقهی و اصول اخلاقی دین باید دست به دامن کدام نهاد شد؟

ادامه دارد

۱. تلفیقی از روش ابهام در موضوع و روش سؤال.

۲. پایگاه تحلیلی خبری خانواده و زنان، تاریخ مخابره: ۹۶/۱۰/۲.

مقالات طلاب: طلبه حسین خانه شش در

موضوع مقاله: سیاست و تربیت در سوره توبه

مقدمه:

سوره توبه از مهم‌ترین سوره‌های قرآن کریم در حوزه‌ی سیاست دینی، مدیریت اجتماعی، مرزبندی اعتقادی، و تربیت جامعه ایمانی است. این سوره در سال‌های پایانی حیات پیامبر اکرم (ص) و در فضایی نازل شد که جامعه اسلامی با مجموعه‌ای از چالش‌های پیچیده روبه‌رو بود: از جمله پیمان‌شکنی مشرکان، نفاق داخلی، سستی برخی مؤمنان، و ضرورت سامان‌دهی جامعه بر اساس ایمان و مسئولیت جمعی.

در این سوره، «سیاست» صرفاً به معنای قدرت‌ورزی یا اداره ظاهری جامعه نیست؛ بلکه به معنای تدبیر الهی برای هدایت جامعه، حفظ هویت امت، و تنظیم روابط درون و بیرون جامعه اسلامی است. از سوی دیگر، «تربیت» نیز در تابستان ۱۴۰۵ این سوره فقط آموزش اخلاق فردی نیست، بلکه ساختن انسان مؤمن مسئول، بصیر، مقاوم و وفادار به حق است. بنابراین سوره توبه نمونه‌ای روشن از پیوند میان سیاست و تربیت در قرآن به شمار می‌آید.

جایگاه سوره توبه در میان سوره‌های قرآن

سوره توبه از آخرین سوره‌های نازل شده بر پیامبر اسلام (ص) است و فضای آن، فضای جهاد، برائت، آزمون ایمان، و پالایش درونی امت است. این سوره برخلاف برخی سوره‌های مکی که بیشتر بر اصل ایمان و توحید تمرکز دارند، به مراحل بعدی تشکیل جامعه اسلامی می‌پردازد؛ یعنی جایی که ایمان باید در میدان اجتماع، سیاست، جنگ، پیمان، و اخلاق عمومی خود را نشان دهد.

از ویژگی‌های مهم این سوره آن است که:

- ✓ با اعلام برائت آغاز می‌شود؛
- ✓ چهره نفاق را آشکار می‌کند؛
- ✓ مؤمنان واقعی را از مدعیان جدا می‌سازد؛
- ✓ و در عین حال، راه توبه، اصلاح و بازگشت را باز می‌گذارد.

این مجموعه نشان می‌دهد که سوره توبه، سوره‌ی تربیت از راه سیاست و سیاست از راه تربیت است.

مفهوم سیاست در سوره توبه

سیاست در نگاه قرآنی، مدیریت جامعه بر اساس حق، عدالت، و هدایت است. در سوره توبه، سیاست الهی در چند محور دیده می‌شود:

الف) مرزبندی روشن با دشمنان حق

در آغاز سوره، آیات برائت از مشرکان اعلام می‌شود. این اعلام، تنها یک اقدام نظامی یا سیاسی نیست، بلکه یک درس بزرگ تربیتی است: جامعه مؤمن نباید در هویت خود ابهام داشته باشد. ایمان بدون مرز، به تدریج به انفعال و استحاله می‌انجامد.

ب) اداره جامعه بر اساس وفای به عهد

قرآن در این سوره میان مشرکانی که به عهد خود وفادار مانده‌اند و کسانی که پیمان‌شکنی کرده‌اند تفاوت می‌گذارد. این یعنی سیاست در اسلام، اخلاق مدار و عهدپایه است، نه صرفاً مبتنی بر مصلحت‌سنجی‌های کوتاه‌مدت.

ج) مقابله با نفاق

یکی از مهم‌ترین مسائل سیاسی سوره توبه، برخورد با منافقین است. نفاق، تهدیدی جدی برای هر جامعه دینی است، چون دشمن بیرونی آشکار است، اما نفاق از درون ضربه می‌زند. قرآن با تحلیل رفتار منافقان، هم جامعه را آگاه می‌کند و هم مؤمنان را تربیت می‌نماید تا فریب ظاهرها را نخورند.

۳. مفهوم تربیت در سوره توبه

تربیت در این سوره، ساختن انسان مؤمن آگاه و استوار است. قرآن در این سوره می‌خواهد جامعه‌ای بسازد که:

- ✓ در برابر آزمون‌ها نلغزد؛
- ✓ از دنیاطلبی و راحت‌طلبی عبور کند؛
- ✓ در برابر نفاق حساس باشد؛
- ✓ و در مسیر حق، مسئولیت‌پذیر بماند.

مهم‌ترین ابعاد تربیتی سوره توبه:

تربیت بر اساس بصیرت

مؤمن نباید ساده‌لوح باشد. شناخت دشمن، شناخت نفاق، و فهم شرایط اجتماعی از عناصر اصلی تربیت در این سوره است.

تربیت بر اساس جهاد و مسئولیت

جهاد در این سوره فقط جنگ نظامی نیست؛ بلکه نشان‌دهنده آمادگی برای فداکاری در راه حق است. قرآن مسلمانان را از سستی و بهانه‌جویی باز می‌دارد.

تربیت بر اساس توبه و بازگشت

در کنار شدت در مرزبندی، سوره توبه باب رحمت را می‌گشاید. کسانی که خطا کرده‌اند، اگر بازگردند و اصلاح کنند، مشمول رحمت الهی می‌شوند.

تربیت بر اساس صداقت

یکی از محورهای اصلی سوره، افشای دروغ و ریاکاری منافقان است. این یعنی جامعه ایمانی باید بر پایه صداقت بنا شود.

پیوند سیاست و تربیت در سوره توبه

نقطه‌ی اصلی بحث همین‌جاست: در سوره توبه، سیاست و تربیت از هم جدا نیستند. سیاست قرآنی، بدون تربیت انسان‌ها ممکن نیست؛ و تربیت هم بدون سامان سیاسی جامعه به ثمر کامل نمی‌رسد.

نمونه‌های این پیوند:

- اعلام براءت یک اقدام سیاسی است، اما هم‌زمان مؤمنان را از ابهام و سازش‌کاری تربیت می‌کند.
- افشای منافقان اقدامی سیاسی-اجتماعی است، اما در عین حال جامعه را به بصیرت و دقت تربیت می‌کند.
- دعوت به جهاد یک سیاست دفاعی و تمدنی است، ولی در باطن، انسان را از راحت‌طلبی و وابستگی به دنیا پاک می‌کند.
- پذیرش توبه نشان می‌دهد که سیاست اسلامی، خشک و صرفاً تنبیهی نیست، بلکه با تربیت، اصلاح و بازسازی همراه است.

مبانی سیاست تربیتی در سوره توبه

اصل «براءت»؛ راهبرد تربیتی هویت‌ساز (آیات ۱ تا ۳)

«بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ»

این آیات، آغازگر یک سیاست‌گذاری کلان است. اما در ساحت تربیت، این «براءت» چه می‌کند؟

پالایش هویت: یک جامعه زمانی «تربیت» می‌شود که بداند «چه کسی نیست». سیاست براءت، مرزهای اعتقادی را از مرزهای جغرافیایی جدا می‌کند و به مؤمن می‌آموزد که همبستگی سیاسی‌اش صرفاً باید با جبهه حق باشد.

خروج از وضعیت ابهام: انسان سست‌عنصر در ابهام رشد می‌کند. اعلام صریح سیاست خارجی در سوره توبه، به مؤمنان شجاعت «شفافیت» می‌دهد.

مواجهه با نفاق؛ درس بزرگ «بصیرت‌افزایی» (آیات ۶۱ تا ۶۵)

«وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ...»

منافقان پیامبر (ص) را متهم به ساده‌لوحی (أُذُن) می‌کردند چون حرف همه را می‌شنید. پاسخ قرآن در اینجا یک کلاس فشرده‌ی سیاسی-تربیتی است:

سیاست مدارا یا سیاست نفوذ؟ نفاق همواره با «سفسطه» جلو می‌آید. قرآن در اینجا سیاست تربیتی «شناخت لایه‌های نفاق» را به مؤمنان یاد می‌دهد.

تربیت سعه صدر در عین صلابت: پیامبر (ص) شنونده خیر است (أُذُنٌ خَيْرٌ)، نه ابزار دست نفوذی‌ها. این تمایز، دقیقاً همان چیزی است که جامعه‌ی ایمانی برای سیاست‌ورزی درست نیاز دارد؛ یعنی گوش دادن برای هدایت، اما نه برای تسلیم شدن در برابر فشار جریان‌های ناسالم.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

آزمایش بزرگ؛ سوره توبه و مدیریت «جهاد اکبر» (آیات ۳۸ و ۳۹)

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتَاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ...»

اینجاست که سیاست حکومت با «سنگینی وجود انسان» روبرو می‌شود.

پدیده «انْأَقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ»: این یک تحلیل روان‌شناختی عمیق از سوی قرآن است. وقتی سیاست جامعه، رشد و تعالی (جهاد) را طلب می‌کند، تربیت فردی مبتنی بر رفاه‌طلبی، مانع ایجاد می‌کند.

وظیفه امام و حاکم: در اینجا سیاست امام، «تکان دادن» جامعه از رخوت است. سوره توبه به ما می‌آموزد که حاکم اسلامی برای تربیت امت، گاهی باید آن‌ها را در موقعیت‌های سخت «انتخاب» قرار دهد تا عیار ایمانشان مشخص شود.

۳۰

عالی است امید جان. دقیقاً روی نقطه‌ی طلایی سوره توبه دست گذاشتیم. برخورد پیامبر (ص) با متخلفین جنگ تبوک (که در اواخر سوره آمده)، یکی از شاهکارهای مدیریتی و تربیتی در تاریخ اسلام است که برای یک مبلغ فرهنگی، سرشار از درس‌های کاربردی است.

مدیریت بحران و الگوی تربیتی «توبه‌پذیری هوشمندانه»

در اینجا سوره توبه از فضای عمومی جنگ و نفاق فاصله می‌گیرد و به سراغ سه گروه از مؤمنانی می‌رود که در امتحان بزرگ جهاد (تبوک) رفوزه شدند. نحوه برخورد با این افراد، الگوی کامل «سیاست تنبیهی اصلاح‌گرا» است.

آثار پژوهشی (مقالات)

تفکیک میان «نفاق» و «سستی» (آیات ۱۰۲ تا ۱۰۶)

قرآن کریم به زیبایی میان منافقین (که نفاقشان ریشه‌ای و درونی است) و مؤمنانی که دچار «لغزش» شده‌اند، تفکیک قائل می‌شود.

درس سیاسی: یک مبلغ یا حاکم دینی نباید هر خطاکاری را فوراً در جبهه دشمن تعریف کند. سیاست قرآنی در اینجا «دفع حداقلی و جذب حداکثری» است.

درس تربیتی: قرآن می‌گوید: «وَأَخْرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا»؛ اینان کسانی بودند که به گناه خود اعتراف کردند. اعتراف، اولین پله‌ی تربیت دوباره است.

استراتژی «قهر مقدس» برای اصلاح (آیات ۱۱۸ و ۱۱۹)

در جریان سه نفر از صحابه که از جنگ سر باز زدند (مانند کعب بن مالک)، پیامبر (ص) دستور داد که هیچ‌کس با آن‌ها سخن نگوید. این یک اقدام سیاسی-تربیتی بسیار دقیق بود:

تغییر محیط اجتماعی: وقتی فرد از جامعه ایمانی طرد می‌شود (قهر اجتماعی)، فشار سنگینی را حس می‌کند که او را به تفکر وامی‌دارد.

تربیت از طریق انزوا: این انزوای اجتماعی، نه برای نابودی فرد، بلکه برای «تخلیه روح از غرور» بود. سیاست تنبیهی در اینجا ابزاری است تا فرد به خودش برگردد.

نتیجه‌ی درخشان: وقتی آن‌ها واقعاً توبه کردند و ایمانشان خالص شد، جامعه آن‌ها را پذیرفت. این یعنی سیاست اسلامی، «کینه» ندارد، بلکه «تطهیر» می‌کند.

سیاست «همراهی با صادقین» (آیه ۱۱۹)

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ»

این آیه دقیقاً بعد از ماجرای توبه متخلفین آمده است. این یک راهبرد پیشگیرانه است:

مدیریت محیط معاشرتی: برای اینکه جامعه دیگر دچار لغزش نشود، سیاست تربیتی قرآن، «هم‌نشینی با صادقین» است. کسی که می‌خواهد در سیاست و تربیت موفق باشد، باید بداند با چه کسانی هم‌سفره و هم‌مسیر شود. سیاست فردی، تابع سیاست معاشرتی است.

جریان‌شناسی منافقین در سوره توبه

سوره توبه از برجسته‌ترین سوره‌های قرآن در افشای نفاق است. منافق در این سوره صرفاً یک فرد دوچهره نیست، بلکه یک جریان اجتماعی-سیاسی سازمان‌یافته است که در متن جامعه اسلامی نفوذ می‌کند، روحیه عمومی را تضعیف می‌سازد، و اعتماد اجتماعی را از درون می‌خورد.

قرآن در این سوره، منافقین را با چند ویژگی کلیدی معرفی می‌کند. شناخت این ویژگی‌ها، فقط برای تاریخ صدر اسلام نیست؛ بلکه برای هر جامعه دینی که با پدیده‌های نفوذ، تحریف و تردید روبه‌روست، کاربرد دارد.

شگرد اول: تولید تردید و شایعه‌سازی

منافقین در سوره توبه با زبان خود، به تضعیف روحیه مؤمنان می‌پردازند. آنان گاهی با عذرهای ظاهراً عقلانی، و گاهی با ایجاد شایعه، ذهن جامعه را نسبت به تصمیم‌های پیامبر ﷺ و ضرورت جهاد دچار تزلزل می‌کنند.

قرآن این رفتار را نشانه‌ی بیماری قلبی می‌داند. از منظر تربیتی، این آیات به ما می‌فهمانند که شایعه فقط یک خبر غلط نیست؛ یک ابزار تربیت‌زدای اجتماعی است. جامعه‌ای که به شایعه حساس نباشد، به تدریج قدرت تصمیم‌گیری ایمانی خود را از دست می‌دهد.

شگرد دوم: بهانه‌سازی برای فرار از مسئولیت

یکی از پرتکرارترین رفتارهای منافقین در این سوره، آوردن بهانه برای نرفتن به جهاد است. قرآن گزارش می‌کند که آنان با عذرهای ظاهری مانند گرما، خستگی، یا نگرانی‌های خانوادگی، از حضور در میدان حق سر باز می‌زدند.

آیه‌ی مشهور:

«قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا»

در پاسخ به بهانه‌ی گرما آمده است.

این آیه نشان می‌دهد که نفاق، فقط یک انحراف فکری نیست؛ بلکه نوعی تربیت معیوب اراده است. منافق انسانی است که می‌خواهد هم از ثواب بهره بگیرد و هم هزینه نپردازد. در منطق قرآن، چنین روحیه‌ای با ایمان واقعی ناسازگار است.

شگرد سوم: تمسخر اهل ایمان و تضعیف ارزش‌های دینی

در سوره توبه، برخی از منافقان مؤمنان را به خاطر صداقت، فقر، یا تلاششان در راه خدا مورد تمسخر قرار می‌دهند. قرآن این رفتار را نشانه‌ی وارونگی ارزشی می‌داند.

از نظر تربیتی، تمسخر ارزش‌های ایمانی خطر بسیار بزرگی دارد، چون:

- احساس عزت دینی را از بین می‌برد؛
- مؤمنان را نسبت به حقانیت مسیرشان دچار تردید می‌کند؛
- و فضایی می‌سازد که در آن، فضیلت به حاشیه می‌رود و نفاق عادی می‌شود.

آثار پژوهشی (مقالات)

شگرد چهارم: ظاهر سازی دینی

منافقین در سوره توبه، گاه با حضور در نماز و مجالس دینی، چهره‌ای دیندار از خود نشان می‌دهند. اما قرآن با تحلیل دقیق رفتار آنان، نشان می‌دهد که این ظاهر سازی، پوششی برای پنهان کردن بی‌باوری و بی‌تعهدی است.

این نکته برای تربیت اجتماعی بسیار مهم است:

دین‌داریِ نمایشی، اگر با صداقت و التزام همراه نباشد، نه تنها مفید نیست، بلکه جامعه را از درون آلوده می‌کند.

شگرد پنجم: سوءاستفاده از عواطف و روابط اجتماعی

منافقین گاهی از روابط قبیله‌ای، عاطفی، یا حتی مذهبی استفاده می‌کنند تا خود را در دل جامعه جا کنند و از پاسخ‌گویی فرار کنند. قرآن این رفتار را افشا می‌کند و به مؤمنان هشدار می‌دهد که هیچ رابطه‌ی عاطفی یا اجتماعی نباید جای معیار حق را بگیرد.

نتیجه‌ی تربیتی این بخش

سوره توبه به جامعه اسلامی می‌آموزد که:

- نفاق یک «ساختار رفتاری» است، نه صرفاً یک نیت پنهان؛
- مقابله با نفاق نیازمند بصیرت، مرزبندی، و صلابت است؛
- جامعه مؤمن باید از درون، خود را چنان تربیت کند که فریب ظاهرها را نخورد.

نتیجه:

منافق، دشمنی است که با زبان دوست وارد می‌شود؛ و خطرش از دشمن آشکار بیشتر است، چون ضربه‌اش را از درون می‌زند.

و نیز: قرآن در سوره توبه، ما را فقط به شمشیر دعوت نمی‌کند؛ به چشمِ بینا، گوشِ هوشیار، و قلبِ صادق دعوت می‌کند.

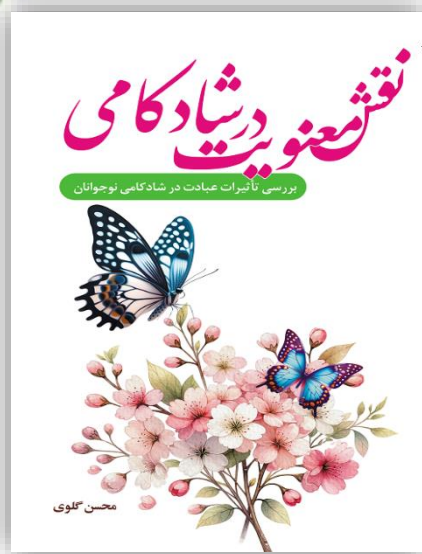
منابع:

قرآن کریم سوره توبه

المیزان فی تفسیر القرآن (علامه سید محمدحسین طباطبائی)

تفسیر نمونه (آیت الله مکارم شیرازی)

منشور جاوید (آیت الله سبحانی)

کتاب اساتید: حجت الاسلام محسن گلوی

موضوع کتاب: نقش معنویت در شادکامی

(بررسی تأثیرات عبادت در شادکامی نوجوانان)

کتاب حاضر با هدف رابطه بین سلامت معنوی و کیفیت زندگی با شادکامی در جوانان انجام شد

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

روش این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه پسر پایه دهم

شهر آزادشهر در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ به تعداد ۲۰۰ نفر بودند، که بر طبق جدول کرکسی و مورگان،

۱۲۷ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. به پرسشنامه های سلامت معنوی پولوتزین

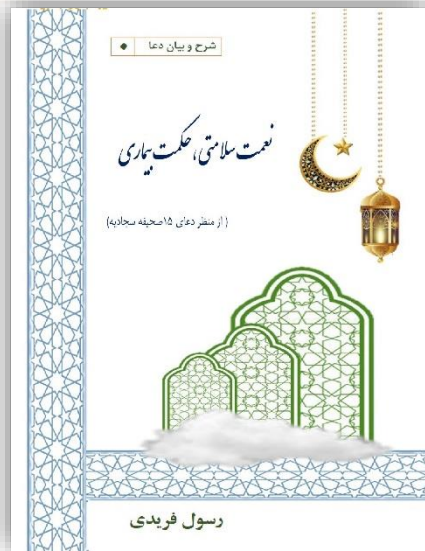
و الیسون (۱۹۸۲)، کیفیت زندگی ویر و شربورن (۱۹۹۲) و پرسشنامه شادکامی اکسفورد (۱۹۸۹)،

پاسخ دادند. اطلاعات بوسیله ضریب رگرسیون گام به گام تجزیه و تحلیل گردید. نتایج نشان داد

که سلامت معنوی و کیفیت زندگی در پیش بینی شادکامی نقش معنادار دارد. سلامت مذهبی

و سلامت وجودی در پیش بینی شادکامی نقش معنادار دارد. سلامت عاطفی در پیش بینی

شادکامی نقش معنادار دارد و بقیه متغیرها نقش معنادار ندارد.

کتاب کادر: حجت الاسلام رسول فریدی

موضوع کتاب: نعمت سلامتی، حکمت بیماری

(از منظر دعای ۱۵ صحیفه سجادیه)

این دعا همان گونه که از عنوانش پیداست بیشتر مربوط به حال بیماری است. و اشاره مختصری به حالت غم و اندوه و درد و رنج دارد.

در واقع امام در این دعا میان حالت صحت و بیماری مقایسه می کند و هر کدام را نعمتی می شمرد نعمت سلامتی روشن است، اما نعمت بودن بیماری به این دلیل است که گناهان انسان را می شوید و نامه اعمال او را روشن می سازد و توجه به این امر سبب می شود که در برابر بیماری صبور و شکیبا باشد، در عین این که سلامتی را از خدا طلب می کند تا بتواند به وظایف خویش عمل نماید؛ زیرا شرط هر کار سلامتی است.

به تعبیر دیگر امام به انسان درک و دید تازه ای درباره بیماری می هد و دعایش این پیام را دارد که هم حالت سلامت نعمت است و هم گاهی حالت بیماری، اولی سبب طاعت پروردگار است و دومی سبب آمرزش گناهان و تطهیر نامه اعمال از سیئات اضافه بر این ها حالت بیماری، حالت بیداری و آگاهی انسان است و سبب می شود که از گناهان خود توبه کند و آینده خویش را بهتر از گذشته نماید.

در دعای ۱۵ به بحث نعمت سلامتی و بیماری دارد، در این کتاب دعای پانزدهم صحیفه سجادیه که در باب نعمت سلامتی و بیماریست مورد بررسی قرار می دهیم.

کتاب طلاب: حجت الاسلام امیر جهانی

موضوع کتاب: تأثیرات بازی های رایانه ای بر خشونت کودکان از منظر اسلام

امروزه بازی های رایانه ای به دلیل کثرت تنوع و جذابیت، از مؤثرترین ابزار تفریحی در میان قشر کودک و نوجوان و گاهی بزرگسالان به شمار می روند. به گزارش متخصصان عرصه بازی های دیجیتال از میان این بازی های رایانه ای که در سطح جهان مخاطب فراوانی را به خود اختصاص داده اند، برخی بازی ها دارای محتوای خشونت آمیز و مخرب بوده و همین امر سبب بروز نگرانی والدین، مربیان و پژوهشگران عرصه تعلیم و تربیت گردیده است. مستند به تحقیقات و پژوهش های علمی همچنین گزارشات میدانی، آن دسته از بازی های رایانه ای که دارای محتوای خشونت آمیزی می باشند به طور جدی سبب بروز نا هنجاری ها و رفتارهای خشونت آمیز در کودکان گردیده و به تبع آن آسیب ها و نا هنجاری های اجتماعی را به دنبال دارد.

با مراجعه به ثقلین و آموزه های ناب اسلامی در مکتب نورانی اهل بیت علیهم السلام در می یابیم که از میان رذایل، رذیله «خشونت» که به تعبیر علمای اخلاق افراط در قوای غضبیه است، نه تنها رفتاری غیر اسلامی بوده بلکه با فطرت انسانی نیز در تضاد است و تثبیت این رذیله در نهایت سبب اضمحلال نظامات اخلاقی و اجتماعی می گردد.

در این کتاب مساله اساسی مورد بحث تعیین میزان تأثیر بازی های رایانه ای خشونت آمیز بر رفتار خشونت آمیز کودکان و نوجوانان همچنین ارائه راهکارهای کاربری بر مبنای آموزه های ناب اسلامی است.

چکیده پژوهش درسی**محقق: محمد جواد جهان تیغ****موضوع: مطالعه تطبیقی دیدگاه‌های فقه****شیعه امامیه و اهل سنت****استاد راهنما: حجت الاسلام شیخ کلوی****سال تحصیلی: چهارم**

فقه اسلامی یکی از مهم‌ترین علوم اسلامی است که وظیفه تبیین احکام شرعی و ارائه دستورالعمل‌های عملی برای زندگی مسلمانان را بر عهده دارد. با گسترش جوامع اسلامی و پیدایش مسائل جدید در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، پزشکی، سیاسی و فناوری، نیاز به استخراج احکام جدید بیش از پیش احساس شد. این ضرورت سبب شد که اجتهاد به عنوان مهم‌ترین ابزار استنباط احکام در فقه اسلامی جایگاه ویژه‌ای پیدا کند.

از سوی دیگر، همه مسلمانان توانایی علمی لازم برای استنباط احکام از قرآن و سنت را ندارند. به همین دلیل، اسلام اصل رجوع افراد غیرمتخصص به عالمان دین را پذیرفته است که در اصطلاح فقهی از آن با عنوان «تقلید» یاد می‌شود. تقلید نه به معنای پیروی کورکورانه، بلکه به معنای مراجعه آگاهانه به متخصص دین برای شناخت احکام الهی است.

در طول تاریخ اسلام، اجتهاد و تقلید همواره از مهم‌ترین مباحث علمی میان فقهای شیعه و اهل سنت بوده‌اند. هر دو مذهب اصل اجتهاد را پذیرفته‌اند، اما درباره منابع استنباط، نقش عقل، جایگاه اجماع، شرایط مجتهد و شیوه رجوع مردم به فقها اختلاف‌نظرهایی دارند. این اختلاف‌ها موجب شکل‌گیری دو نظام فقهی با ویژگی‌های متفاوت شده است.

هدف این پژوهش بررسی تطبیقی ماهیت اجتهاد، فلسفه تقلید و رابطه میان مجتهد و مقلد در دو مکتب شیعه و اهل سنت است. این پژوهش می‌کوشد ضمن بیان اشتراکات، تفاوت‌های این دو دیدگاه را نیز تبیین کرده و آثار آن را در زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان بررسی کند.

چکیده تحقیق**محقق: آقای امید آبتین****موضوع: مقایسه تطبیقی نقش تقوا در تحقق عدالت اجتماعی****از منظر قرآن و نهج البلاغه****استاد راهنما: حجت الاسلام شیخ****سال تحصیلی: پنجم**

عدالت اجتماعی به عنوان یکی از اهداف غایی و آرمان‌های اصلی نظام تربیتی و سیاسی اسلام، همواره نیازمند پشتوانه‌ای درونی برای ضمانت اجراست. پژوهش حاضر با هدف تبیین و مقایسه نقش محوری «تقوا» در تحقق عدالت اجتماعی، به روش توصیفی-تحلیلی و با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای، به مطالعه تطبیقی دیدگاه قرآن کریم و نهج‌البلاغه پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، که در منظومه معرفتی قرآن، تقوا نه تنها یک فضیلت اخلاقی فردی، بلکه زیربنایی‌ترین اصل برای پرهیز از انحرافات اجتماعی و تحقق قسط و عدل است؛ به‌گونه‌ای که جامعه متقی، جامعه‌ای است که در آن حقوق الهی و انسانی بر اساس مراقبت درونی، رعایت می‌گردد.

نهج‌البلاغه نیز به عنوان «اخ القرآن»، همین رویکرد را در ساحت مدیریت کلان جامعه و حکومت اسلامی تعمیق بخشیده است؛ به طوری که امام علی (ع)، تقوا را «سپر» حاکم و کارگزاران برای جلوگیری از تعدی به حقوق مردم و پابندی به عدالت علوی معرفی می‌فرمایند. نتایج این بررسی نشان می‌دهد که اگرچه هر دو منبع بر تقدم تقوا بر عدالت تأکید دارند، اما در نهج‌البلاغه، تقوا بیش از پیش به عنوان «مکانیسم عملیاتی و اجرایی» برای کارگزاران حکومتی در مواجهه با چالش‌های عدالت‌خواهانه تبیین شده است. در نهایت، این تحقیق استنتاج می‌کند که تقوا، حلقه مفقوده پیوند میان «ایمان فردی» و «عدالت ساختاری» در جوامع اسلامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

روایت ایثار و برکت؛ از کارگری تا مسیر خیرخواهی

گفت و گوی جامع بانیکوکار ارجمند جناب آقای حاج رمضان جواهری (متولد ۱۳۱۸)

پیش گفتار

در این شماره از فصلنامه سفیران هدایت، میزبان شخصیتی هستیم که مسیر زندگی اش، پلی است میان سخت کوشی در دوران کارگری و سخاوتمندی در دوران پاداش. آقای حاج رمضان جواهری، متولد سال ۱۳۱۸، با نگاهی عمیق به تجربیات زیسته خود، از برکت کار خیر، معجزات سفر حج و دغدغه های اجتماعی جوانان سخن می گوید.

این دیدار صمیمی با هماهنگی و مسئولیت حجت الاسلام آقای بصیری دبیر محترم انجمن خیرین مدرسه و همراهی حجت الاسلام والمسلمین آموده مدیر محترم مدرسه و آقای ابوذر ذوالفقاری فرد عضو شورای برنامه ریزی انجمن خیرین صورت پذیرفت.

- در ابتدا خوشحال می شویم اگر ما را با پیشینه زندگی و نقطه آغازین ورودتان به مسیر کارهای خیر آشنا کنید؟

آقای جواهری: بسم الله الرحمن الرحيم. ابتدا از شما برادر گرامی و هیئت همراه ایشان که برای بنده وقت گذاشتند، کمال تشکر را دارم. من متولد سال ۱۳۱۸ هستم و تاریخ تولدم با امام مجاهد شهید است. از سال ۱۳۵۰ وارد دنیای کسب و کار شدم و تا سال های ۵۰ و ۶۰ فعالیت کردم تا جایی که خداوند توفیق داد و جایگاه شغلی و درآمدی مناسبی یافتم. اما ریشه این مسیر را باید در خانواده ام جست؛ پدر و خانواده ام از ابتدا همگی دغدغه ی مسجد و کارهای خیر را داشتند و این روحیه را به من منتقل کردند. از همان دوران کودکی و هر زمان که خودم را شناختم، همواره در کارهای خیر حضور داشتم.

یکی از نقاط عطف این مسیر در سال ۱۳۶۳ بود؛ زمانی که توان مالی پیدا کردم، یک

ویژه نامه خیرین

دستگاه آمبولانس برای جبهه حق علیه باطل، خریداری و آن را به عنوان هدیه و وقف در راه خدا قرار دادم. این نقطه شروع جدی من بود. از آن زمان به بعد، هر سال در مناسبت‌های دینی، به‌ویژه نیمه شعبان، تلاش می‌کردم سهمی در کارهای خیر داشته باشم. من با یک کارگری ساده شروع کردم تا به جایگاه صاحب‌موجب رسیدم و الحمدلله نتایج این کارهای خیر را در زندگی‌ام دیدم؛ احساس کردم هرچه در راه خدا گام برداشتم، خداوند از نظر درآمدی و سلامتی به من کمک کرد.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

- بسیاری از مردم می‌پرسند که آیا واقعاً کار خیر در زندگی انسان اثر ملموس دارد؟ از نظر شما قشنگ‌ترین اتفاقی که پس از یک کار خیر تجربه کردید چه بود؟

آقای جواهری: بله، من به یقین متوجه شدم که هرگاه در راه خدا هزینه‌ای می‌کنم، خداوند به گونه‌ای آن را برای من بازمی‌گرداند. در واقع، هر چه درآمد و مالی در زندگی من هست، نتیجه و برکت همین کارهای خیر است.

در مورد زیباترین تجربه، باید به اولین سفرم به خانه خدا اشاره کنم. در آن سفر، روحانی همراه کاروان به ما گفت هر کس برای اولین بار چشمش به کعبه بیفتد، هر نیتی کند خداوند آن را برآورده می‌کند. من در آن لحظه چند مشکل بسیار دشوار داشتم که نیت کردم و به معجزه الهی، درست در همان زمان که دور خانه خدا بودم، با من تماس گرفتند و خبر دادند که آن مشکلات حل شده است.

همچنین در همان سفر، آن روحانی جوان به من پیشنهاد داد که برای پدر و مادرم حج به‌جا آورم. من هم به نیت مادرم این عبادت را انجام دادم. پس از اتمام مناسک، در خواب مادرم را که به رحمت خدا رفته بود، دیدم. ایشان با لباس‌های خانگی آمدند و

ویژه نامه خیرین

فرمودند: «به من گفتند تو به مکه آمدی، من هم آمدم اینجا تا تو را ببینم». این خواب بسیار اثر گذار بود.

- با نگاهی به جامعه امروز، به نظر شما اولویت اول برای حل مشکلات اجتماعی چیست و چه پیشنهادی برای بهبود وضعیت جوانان دارید؟

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

آقای جواهری: معتقدم دغدغه‌ی اصلی و اولویت اول ما، حل مشکلات جوانان است. اگر بتوانیم گره‌های زندگی جوانان را بگشاییم، کل جامعه به آرامش می‌رسد. چالش بزرگ امروز، نبود استقلال مالی جوانان است؛ آن‌ها نه می‌توانند هزینه‌های زندگی خود را تامین کنند و نه قادر به ازدواج هستند. من خودم از کارگری شروع کردم و به اینجا رسیدم، اما می‌بینم نسل امروز در شرایط سخت‌تری است. من هشت فرزند دارم و می‌بینم که اگر حمایت پدر نباشد، پیشرفت برای آن‌ها دشوار است؛ پس تصور کنید کسانی که هیچ حامی ندارند در چه وضعیتی هستند.

در همین راستا، مجموعه‌هایی مانند «مدرسه علمیه سفیران هدایت آزادشهر» که جوانان را برای تحصیل و آموزش گرد می‌آورند، بهترین الگو هستند. وقتی جوانان در محیطی رشد کنند که علاوه بر آموزش تخصصی، آموزش‌های اخلاقی و دینی توسط روحانیون نیز در آن جاری باشد، نه تنها باسواد می‌شوند، بلکه اخلاقشان نیز تعالی می‌یابد.

- از دیدگاه شما، یک مؤسسه یا خیریه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا خیرین با اطمینان کامل به آن اعتماد کنند؟

آقای جواهری: اعتماد، تنها با صداقت و شفافیت به دست می‌آید. دو نکته کلیدی در

ویژه نامه خیرین

این زمینه وجود دارد: نخست، «نمایش عینی نتایج». خیرین باید بینند که سرمایه‌ی آن‌ها به چه نتیجه‌ای رسیده است. وقتی بینیم تعداد زیادی از دانش‌آموختگان یک مؤسسه اکنون مهندس یا روحانی شده‌اند و با افتخار می‌گویند «ما از این مؤسسه حمایت شدیم»، آن وقت است که با اطمینان بیشتری کمک می‌کنیم.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

نکته دوم، «شفافیت مطلق در گزارش‌دهی» است. هر مؤسسه‌ای باید سیستم حساب و کتاب دقیقی داشته باشد و در هر جلسه، مبالغ هزینه‌شده و محل صرف آن‌ها را به طور دقیق اعلام کند. وقتی خیرین متوجه شوند مسیر هزینه‌ها درست و هدفمند است، اشتیاق بیشتری برای کمک خواهند داشت.

- در پاسخ به این سؤال که «برنده واقعی در نیکوکاری کیست؛ نیکوکار یا نیازمند؟»، دیدگاه شما چیست؟

آقای جواهری: به باور من، برنده واقعی همان شخص خیر و نیکوکاری است که صادقانه نیاز دیگران را حل می‌کند و دست یاری دراز می‌کند. این بخشندگی، والاترین افتخار و برد واقعی در زندگی است.

- به عنوان کسی که تجربه متقابل کارگری و صاحب‌کاری را داشته است، چه پیامی برای طلاب، روحانیون و مال‌داران جامعه دارید؟

- از دیدگاه شما، یک مؤسسه یا خیریه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا خیرین با اطمینان کامل به آن اعتماد کنند؟

آقای جواهری: اعتماد، تنها با صداقت و شفافیت به دست می‌آید. دو نکته کلیدی در این زمینه وجود دارد: نخست، «نمایش عینی نتایج». خیرین باید بینند که سرمایه‌ی

ویژه نامه خیرین

آن‌ها به چه نتیجه‌ای رسیده است. وقتی بینیم تعداد زیادی از دانش‌آموختگان یک مؤسسه اکنون مهندس یا روحانی شده‌اند و با افتخار می‌گویند «ما از این مؤسسه حمایت شدیم»، آن وقت است که با اطمینان بیشتری کمک می‌کنیم.

- به عنوان کسی که تجربه متقابل کارگری و صاحب‌کاری را داشته است، چه پیامی برای طلاب، روحانیون و مال‌داران جامعه دارید؟

آقای جواهری: در مورد روحانیت، چون در جامعه جایگاه ویژه‌ای دارند، باید از هر نظر، به‌ویژه در برخورد با مردم و اخلاق، الگو باشند تا مردم بیشتر جذب مسیر حق شوند.

و اما پیامی برای مال‌داران: هر کسی که خداوند به او نعمت مالی داده است، باید حتماً قدم در راه خیر بگذارد. ما نباید تمام دارایی خود را صرف مصارفات شخصی و خانواده کنیم؛ بلکه باید بدانیم بخشی از این مال، حقی است که باید در راه دیگران هزینه شود. هر کس در راه خیر هزینه کند، خداوند قطعاً مال او را افزون می‌کند؛ من این حقیقت را با چشم و قلب خود دیده و تشخیص دادم.

همچنین توصیه‌ای به کسانی دارم که برای دیگران کار می‌کنند؛ «صادقانه کار کنید». اگر کسی با صداقت تلاش کند، هم خداوند به او کمک می‌کند و هم صاحب‌کار او را حمایت می‌کند. من در دوران جوانی، وقتی روزی ۵ تومان دستمزد می‌گرفتم، به دلیل دقت و سخت‌کوشی در کار، صاحب‌کارم متوجه شد که من بیشترین تلاش را می‌کنم و همان لحظه دستمزد مرا به ۱۰ تومان افزایش داد. این تجربه به من آموخت که وقتی انسان صادقانه تلاش کند، هم صاحب‌کار دنیوی و هم خداوند عالم، پاداش او را می‌رسانند.

- در پایان، سخن پایانی خود را برای مخاطبان این نشریه بفرمایید.

آقای جواهری: از تمام کسانی که در مسیر خدمت به مردم قدم برمی‌دارند، به‌ویژه مدیریت‌های عزیز و خیرین سپاسگزاری می‌کنم. امیدوارم همواره در مسیر خیر ثابت‌قدم باشیم و در آینده قدم‌های بزرگ‌تری برای خدمت به مردم برداریم. از اینکه فرصت دادید تا نظراتم را بیان کنم، بسیار متشکرم و برای همگی آرزوی سلامتی و توفیق دارم.

بسم الله الرحمن الرحيم

«در جست و جوی رضایت حق؛ گفتگویی با جناب آقای مهندس حسین زابل عباسی»

مقدمه:

به نام خدا. برادر دنیای امروز که مادیات و دغدغه‌های روزمره بسیاری از انسان‌ها سایه افکنده است، یافتن افرادی که با قلبی صادق و نگاهی باز، مسیر خدمت به خلق را برگزیدند، امیدبخش است. امروز فرصتی فراهم شد تا در گفتگو با یکی از دغدغه‌مندترین خیرخواهانی که همواره در تلاش بوده‌اند تا باری از دوش نیازمندان بردارند، همراه شویم. از ایشان صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم که با قلبی گشوده

- همواره در مسیر یاری رساندن به خلق گام برداشته‌اند. این دیدار صمیمی که با حضور اعضای محترم شورای برنامه ریزی انجمن خیرین مدرسه علمیه شیراز هدایت امام جواد (ع) برگزار شد پای گفتگوی یکدیگر از کارآفرینان خیرخواه بدون تکلف نشستیم و گفتگوی صمیمانه با ایشان به شرح پیش رو تقدیم می‌گردد:

پرسش ۱: در ابتدا لازم است شما را به مخاطبان معرفی کنیم. لطفاً از معرفی خود بگویید و بفرمایید از چه سالی فعالیت در مسیر کارهای خیر را آغاز کردید؟

جناب آقای عباسی: بسم الله الرحمن الرحيم. من حسین زابل عباسی، فرزند قاسم و متولد شهر مشهد هستم. در پاسخ به این سؤال باید بگویم تعریف دقیق «کار خیر» و تعیین زمان دقیق شروع آن برای من دشوار است؛ چرا که هر اقدامی در مسیر کمک به دیگران، هرچند کوچک، می‌تواند خیر باشد. شاید در دوران

ویژه نامه خیرین

کودکی، زمانی که هنوز درک عمیقی از این مفاهیم نداشتیم، دادن یک ریال از پول تو جیبم به یک فرد نیازمند در مسیر حرکت، خود نوعی کار خیر بوده است. اما اگر بخواهم به فعالیت‌های گسترده‌تر اشاره کنم، باید بگویم زمانی که خداوند متعال در زندگی من گشایشی مالی ایجاد کرد و کسب و کارمان به درآمد قابل توجهی رسید، توانستم این مسیر را به صورت سازمان‌یافته‌تر دنبال کنم.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

پرسش ۲: چه انگیزه‌ای باعث شد تا تصمیم بگیرید بخشی از وقت و سرمایه خود را وقف امور خیریه و کمک به مردم کنید؟

جناب آقای عباسی: دیدگاه انسان در طول عمر در حال رشد و تکامل است. در یک مرحله از زندگی، انسان تنها به دنبال تأمین نیازهای خود است، اما با رشد دیدگاه، متوجه می‌شود لذتی والاتر در تأمین نیازهای دیگران نهفته است. این میل به بخشندگی، ریشه در آموزه‌های قرآن، احادیث شریف و تربیت خانوادگی من دارد. همچنین معتقدم این هدایتی است که خداوند در دل انسان قرار می‌دهد؛ چرا که قرآن کریم می‌فرماید: «الله یهدی من یشاء». ما معتقدیم هر چه هستیم و هر کاری انجام می‌دهیم، تنها به لطف و اراده خداوند است و ما تنها ابزاری در دست قدرت مطلق هستیم.

ویژه نامه خیرین

پرسش ۳: از نظر شما، زیباترین اتفاقی که پس از انجام یک کار خیر برای انسان رخ می دهد چیست؟ آیا شما چنین حسی را تجربه کرده اید؟

جناب آقای عباسی: بله، حسی است وصف ناپذیر. برای مثال، فرض کنید تکه ای شکلات در جیب دارید تا در صورت گرسنگی میل کنید؛ اما در همان مسیر، مادری را می بینید که کودکی گریان بر دوش دارد. اگر شما بدون آنکه مادر متوجه شود، آن تکه شکلات را به دست کودک بدهید و شاهد آرام شدن کودک و لبخندی که بر لبان او می نشیند باشید، لذتی که تجربه می کنید صدها برابر بیشتر از لذت خوردن آن شکلات توسط خودتان است. این آرامش و شادی دیگران، اتفاقی است که هیچ توصیفی نمی تواند حق مطلب را ادا کند.

پرسش ۴: اگر امروز بخواهید یکی از معضلات جامعه را حل کنید، تمرکزتان بر روی چه موضوعی خواهد بود؟

جناب آقای عباسی: هدایت امری فطری و درونی است و دست خداوند است. با این حال، معتقدم مؤثرترین اقدام در جامعه، پرداختن به حوزه «فرهنگ» است. انتقال آموزه های قرآن به جامعه و تلاش برای کاربردی کردن این آموزه ها در زندگی روزمره مردم، والاترین خدمتی است که می توان به جامعه ارائه داد.

پرسش ۵: به نظر شما یک مؤسسه یا بنیاد خیریه باید چه ویژگی هایی داشته باشد تا خیرخواهانی چون شما، با اطمینان کامل به آن اعتماد کنند؟

جناب آقای عباسی: متأسفانه در جامعه شاهد هستیم که عده ای سودجو، در پوشش مؤسسات خیریه، به دنبال کسب رانت، مجوزها و امکانات دولتی هستند که این موضوع باعث دلزدگی مردم می شود. به نظر من، این مؤسسات باید توسط مراجع ذیصلاح (مانند قوه قضائیه) به طور سالانه حسابرسی و «رتبه بندی» شوند تا مردم بدانند چه درصدی از کمک هایشان واقعاً به نیازمندان

ویره نامه خیرین

می‌رسد. همچنین پرداخت «پورسانت» به جذب‌کنندگان کمک، حسی ناخوشایند ایجاد می‌کند؛ چرا که امور خیریه نباید شبیه به یک کاسبی باشد. تمام مبلغ کمک باید بدون کسر هیچ پورسانتی به مقصد برسد. علاوه بر این، ایجاد یک «بانک اطلاعاتی جامع» برای نیازمندان ضروری است تا از توزیع غیرعادلانه کمک‌ها جلوگیری شود. نباید وضعیتی پیش بیاید که برخی به دلیل زبان درخواست نداشتن محروم بمانند و برخی دیگر از چندین مؤسسه کمک بگیرند.

شماره ۵۵

ناپستان ۱۴۰۵

پرسش ۶: اگر شفایت و صداقت در یک مجموعه تضمین شود، شما به چه شکلی با آن همکاری خواهید کرد؟

جناب آقای عباسی: اگر صداقت و گزارش‌دهی دقیق تضمین شود، به هر شکلی می‌توان همکاری کرد؛ خواه کمک‌های نقدی و جنسی باشد، خواه ایجاد اشتغال برای تحت پوشش‌ها یا پرداخت هزینه‌های بهداشتی و دارویی. وقتی اعتماد میان خیر و مؤسسه شکل بگیرد، هر مسیری برای کمک باز است.

پرسش ۷: در مورد خانواده و فرزندان‌تان، آیا ایشان نیز در این مسیر با شما همراه هستند؟

جناب آقای عباسی: بله، آن‌ها نه تنها با خبرند، بلکه خودشان هم کمک می‌کنند.

ویژه نامه خیرین

من حتی در ارثیه‌ای که به فرزندانم دادم، بر اساس رویه‌ای که در زندگی‌ام دارم، شرط کرده‌ام که سالیانه یک درصد از درآمد سودده شرکت‌ها و کارخانه‌ها صرف امور خیریه شود تا این فرهنگ در نسل‌های آینده نیز جاری باشد.

پرسش ۸: از نظر شما، برنده واقعی در یک عمل خیر کیست؟ آن کسی که احسان می‌کند یا کسی که احسان می‌شود؟

جناب آقای عباسی: قطعاً هر دو طرف برنده هستند. اما در اینجا نکته‌ای حساس وجود دارد؛ افرادی که میان خیرخواه و نیازمند واسطه می‌شوند و با صداقت، دست خیرخواه را می‌گیرند و او را با نیازمندان آشنا می‌کنند و باعث می‌شوند کمک به جای درست برسد، جایگاهشان بسیار بالاست و حتی شاید جایگاهی بالاتر از خود بانی خیر داشته باشند؛ چرا که آن‌ها سبب جاری شدن این خیر شدند.

پرسش ۹: به عنوان کسی که در مسیر خدمت گام برداشته است، چه انتظاراتی از طلاب و روحانیونی که در حوزه‌های علمیه مشغول به تحصیل و تبلیغ هستند دارید؟

جناب آقای عباسی: من در جایگاهی نیستم که بخواهم برای علما و طلاب دستور صادر کنم، اما آرزوم این است که مبلغین دینی ما دارای یک «جهان‌بینی جامع» باشند. جهان‌بینی‌ای که در آن، اراده خداوند برای هدایت کل بشر مورد نظر قرار گیرد و مبلغ دین از وابستگی‌های فرقه‌ای، ملی و ناسیونالیستی فارغ شود.

در قرآن آمده است که کشتن یک انسان گویی کشتن تمام بشریت است. بنابراین، هر انسانی، فارغ از اینکه چه پیشینه‌ای دارد یا در کدام مذهب و کیش است، به دلیل مخلوق خدا بودن، ارزشمند است. آرزوی من این است که نگاه ما به بشریت، نگاهی انسانی و برابر باشد و تلاش کنیم تفرقه‌هایی را که امروزه با ابزار دین ایجاد شده‌اند، بشکنیم و پیوند انسانیت را تقویت کنیم.

ویژه نامه خیرین

پرسش ۱۰: در پایان، چه پیامی برای افرادی دارید که توان مالی دارند اما هنوز وارد مسیر کارهای خیر نشده‌اند؟

جناب آقای عباسی: به این دوستان عرض می‌کنم که والاترین لذت‌ها، لذت‌هایی است که شاید در ابتدا تصور نکنیم. لذتی که از شادی دادن به یک قلب غمگین یا برداشتن رنجی از تن یک انسان به دست می‌آید، چنان عمیق و تکان‌دهنده است که شاید در هیچ کجای بهشت نتوان یافت؛ زیرا این لذت، طعم انسانیت و بندگی خالصانه را دارد.

پایان گفتگو:

از جناب آقای عباسی صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم که با سخنان ارزشمندشان، چشم‌اندازی روشن از اخلاق در بخشندگی و ضرورت شفافیت در امور اجتماعی ارائه کردند.

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۵/۰۸

وژنه نامه خیرین

بسم الله الرحمن الرحيم

«سرمایه‌ای به نام توکل؛ گفتگویی با آقای فرمانی رباطی»

در جست‌وجوی رضایت حق؛ گپ و گفتی با نیک‌خواهانی که مال دنیا را امانت می‌دانند

مقدمه:

میزبان ما در این گفتگو، شخصیتی گهربار و خیرخواه، جناب آقای غلامرضا فرمانی رباطی هستند؛ مردی که سال‌هاست مسیر ایثار را پیش گرفته و با نگاهی توحیدی، هر آنچه دارد را «امانت خدا» می‌داند. ایشان در این گفتگو از انگیزه‌های ورود به دنیای خیر، اهمیت اعتماد در نهادهای خیریه، دغدغه‌های اجتماعی و توصیه‌هایی به طلاب و مبلغین سخن می‌گویند.

سؤال اول: با سلام و عرض احترام، پیش از هر چیز از اینکه فرصتی را فراهم کردید تا در محضر شما باشیم سپاسگزاریم. جناب آقای فرمانی، لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید از چه سالی تصمیم گرفتید وارد مسیر کار خیر شوید؟

جناب آقای فرمانی: بسم الله الرحمن الرحيم. من غلامرضا فرمانی رباطی هستم و اکنون در ۷۲ سالگی این

گفتگو را دارم. تقریباً از ۴۵ سالگی وارد این مسیر شدم. اما باید بگویم که من شخصاً کاری انجام نداده‌ام؛ هر آنچه بوده، عنایت خداوند متعال بوده است. من چیزی نداشتم که ببخشم، بلکه خداوند به من داد تا بتوانم به دیگران هدیه کنم. اگر توکل به خدا نبود و اگر او دست‌به‌دست این مسیر را باز نمی‌کرد، من توانایی هیچ کاری را نداشتم. هر چه هست، سپاس و شکر خدایی است که ما را در این حد از مسیر خیر قرار داد.

ویژه نامه خیرین

سخن می گوید، اراده‌ی خداست. من پیش از این نه خبری از شما داشتم و نه شما را دیده بودم، اما امر الهی بود که آشنا شویم و در خدمت هم باشیم. ورود به مسیر خیر نیز همین گونه بود؛ عنایت خدا بود، نه اراده و تلاش من.

سؤال دوم: چه اتفاقی افتاد یا چه انگیزه‌ای داشتید که تصمیم گرفتید بخشی از سرمایه و زمان زندگی‌تان را وقف کمک به دیگران کنید؟

جناب آقای فرمانی: باز هم باید بگویم این‌ها همگی امر الهی است. حتی همین لحظه که شما در این چهاردیواری حضور دارید و با من

بی‌بدیل است. فرقی نمی‌کند به چه کسی کمک کنید؛ پیرزن، پیرمرد، جوان یا فردی ناتوان؛ هرگاه ببینید که کمک شما باعث خوشحالی دیگری شده، خودتان نیز احساس خوشبختی می‌کنید. این تجربه، پاداش فوری و شیرین هر عمل نیک است.

سؤال سوم: با توجه به تجربه‌ی سالیان طولانی در کارهای خیری، به نظر شما زیباترین اتفاقی که بعد از یک عمل نیک در زندگی رخ می‌دهد چیست؟

جناب آقای فرمانی: لذت کار خیر، در خود انجام دادن آن است. هر گامی که بردارید تا باعث شادی یک انسان شوید، خودش یک لذت

ویژه نامه خیرین

بسیاری دارد و دغدغه‌ی بسیاری از ماست. من معتقدم زندگی مشترک و تشکیل خانواده، خوشبختی انسان را دوچندان می‌کند و تلاش برای رفع موانع ازدواج جوانان، اولویت بزرگی است که ما نیز درگیر آن هستیم.

سؤال چهارم: اگر بخواهید یکی از دغدغه‌های اصلی جامعه را که نیاز به حل فوری دارد مطرح کنید، کدام موضوع در اولویت شماست؟

جناب آقای فرمانی: بدون شک «تسهیل در ازدواج جوانان». این موضوع در حال حاضر مشکلات

اکمک می‌کنند. اعتماد جایی شکل می‌گیرد که شفافیت وجود داشته باشد. برای مثال، اگر من به کسی اعتماد داشته باشم، حتی با یک تماس تلفنی و بدون داشتن جزئیات کامل، در حد توانم برای رفع مشکل آن شخص اقدام می‌کنم. پس شفافیت، صداقت و گزارش‌دهی دقیق، تنها راه جذب اعتماد خیرین است.

سؤال پنجم: از دیدگاه شما، یک مؤسسه یا خیریه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا بتواند اعتماد خیرین را جلب کند؟

جناب آقای فرمانی: کلید اصلی در «اعتماد» است. یک مؤسسه باید بتواند توانمندی و صداقت کارکنان خود را به مردم ثابت کند. مردم ایران بسیار کریم هستند و اگر اعتماد کنند، به هر شکل ممکن

ویژه نامه خیرین

دلش شاد می شود و خوشحال می گردد؛ اما در سطح بالاتر، کسی که می بخشد و احسان می کند، لذت و سعادت بیشتری می یابد. در واقع، شادی بخشیدن به دیگری، خود خوشبختی بخشنده است.

سؤال ششم: در مورد برنده واقعی در یک عمل خیر چه می گوئید؟ چه کسی بهره بیشتری می برد؛ نیکوکار یا نیازمند؟

جناب آقای فرمانی: هر دو برنده هستند. نیازمندی که به او احسان می شود،

و اثرگذار، مردم را به سوی عفت و حجاب و ایمان هدایت کنند. مردم و جوانان برخورد کنند تا بتوانند آنها را به سوی حق جذب نمایند. امروز شاهد آسیب های اجتماعی و بی بندوباری در جامعه هستیم و به باور من، تنها کسانی که می توانند جامعه را دوباره جمع کنند و این گسست ها

سؤال هفتم: به عنوان کسی که سال ها در مسیر خیر بوده، چه انتظاراتی از طلاب، روحانیون و مبلغین جامعه دارید؟

جناب آقای فرمانی: آرزوی من این است که روحانیون و مبلغین ما با روی خوش و اخلاقی کریمانه با را ترمیم نمایند، روحانیونی هستند که دست به دست هم دهند و با زبانی نرم

سؤال هشتم: چه پیامی برای کسانی دارید که با وجود توانمندی، هنوز وارد مسیر کار خیر نشده‌اند؟

جناب آقای فرمانی: به هر کسی توصیه می‌کنم تا در حد توانش دست گیرد و کمک کند. من به این باور کامل رسیدم که هیچ کس با کمک به دیگران، گشنه نمی‌ماند. خدا بسیار کریم است و هر چه

ببخشیم، او چندین برابر جبران می‌کند. من این را در زندگی خودم تجربه کردم؛ سال‌هاست که در مسیر خیر هستم و شکر خدا هیچ گاه کم نیاورده‌ام و خانواده‌ام را در تنگنای مالی ندیده‌ام. باور کنید که خدا بهتر زندگی بخش است و هر کس کار خیر کند، قطعاً خداوند به او بیشتر می‌دهد.

سؤال نهم: در پایان، آیا معجزه یا اثر خاصی را در زندگی‌تان می‌بینید که نتیجه‌ی مستقیم این سال‌ها ایثار و کار خیر باشد؟

جناب آقای فرمانی: من زندگی‌ام را از صفر شروع کردم و توکل به خدا داشتم. اگر امروز به اینجا رسیده‌ام و هر چه خواسته‌ام خداوند به من عطا

کرده، همگی معجزات اوست. من در برابر این همه لطف الهی شرم‌سار هستم. تمام زندگی من در رابطه با کارهای خیر، سراسر معجزه و رحمت بوده است. هر چه دارم امانت اوست و تنها هدف من این است که در مسیر رضایتش باشم.

بسم الله الرحمن الرحيم

ورزش؛ زبان مشترک برای وحدت و تعالی

گفتگوی صمیمانه با جناب آقای عیدی دهنه، کارشناس تربیت بدنی و وکیل دادگستری

مقدمه:

تسنن، پیوند میان ورزش و معنویت را تجربه کرده‌اند، در این گفتگو با ما همراه بوده‌اند تا چشم‌اندازی از آینده ورزشی مدرسه علمیه سفیران هدایت ترسیم کنند. لازم بذکر است یکی از فعالیت‌های ایشان، تشکیل تیم‌های ورزشی در مناطق محروم بوده و علاوه بر در اختیار گذاشتن تخصص و زمان خود برای ورزشکارانی که مشکل مالی دارند البسه و امکانات ورزشی فراهم می‌کنند.

تربیت نسل جدید، نیازمند ابزارهایی است که بتوانند با زبان جوانان سخن بگویند و آن‌ها را به سوی کمال هدایت کنند. ورزش، یکی از قدرتمندترین این ابزارهاست که می‌تواند شور و نشاط را به جای اعتیاد و انزوای اجتماعی در قلب جوانان جای دهد. جناب آقای عیدی دهنه، شخصیتی که تخصص در تربیت بدنی و حقوق را در خدمت جامعه قرار داده و به عنوان یکی از فرهیخته‌های اهل

ویژه نامه خیرین

سفیر اندیشه

سؤال ۱: جناب آقای عیدی دهنه عزیز، پیش از هر چیز از حضور شما سپاسگزاریم. برای آشنایی بیشتر مخاطبان فصلنامه، لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید مسیر زندگی شما از آموزش ورزش تا وکالت دادگستری چگونه شکل گرفت؟

آقای عیدی دهنه: با سلام و عرض ادب. من سال‌ها پیش در رشته تربیت بدنی از دانشگاه تهران فارغ التحصیل شدم و حدود ۱۴ سال به عنوان معلم ورزش فعالیت کردم. در دوران خدمت در شهرستان کلاله، افتخار داشتم که بسیاری از نخبگان ورزشی و ملی پوشان این منطقه را تربیت کنم. اما در کنار ورزش، همواره به دنبال ارتقای دانش خود بودم و پس از طی مراحل قانونی، موفق شدم مجوز وکالت دادگستری را دریافت کنم.

سؤال ۲: شما به عنوان یک مربی با سابقه، تأثیر ورزش بر روی نوجوانان و جوانان را چگونه می‌بینید؟ به ویژه در مواجهه با آسیب‌های اجتماعی مانند اعتیاد، ورزش چه نقشی دارد؟

آقای عیدی دهنه: ورزش تنها تحرک جسمی نیست، بلکه یک «راه نجات» است. ما با ورزش می‌توانیم جوانانی را که در معرض آسیب‌های اجتماعی یا اعتیاد هستند، جذب کنیم. ورزش، شور و نشاط را به جای ناامیدی در روح جوان می‌کارد.

در حال حاضر، در کنار فعالیت‌های

من در دوران معلمی، تلاش کردم تا شاگردانم را به جایگاه‌های ملی برسانم. اگرچه شاید برخی از آن‌ها پس از رسیدن به موفقیت، فراموش کرده باشند که از کجا آمده‌اند، اما من هرگز آن‌ها را فراموش نمی‌کنم و برایشان دعا می‌کنم. باور من این است که ما باید نسل به نسل، این زنجیره تربیت را ادامه دهیم. هدف ما این نیست که صرفاً بازیکن ملی بسازیم، بلکه می‌خواهیم انسان‌هایی تربیت کنیم که اخلاق و انسانیت را در اولویت قرار دهند.

سؤال ۳: تعامل با برادران اهل سنت و جوانان منطقه، یکی از اهداف استراتژیک مدرسه علمیه سفیران هدایت است. شما به عنوان یکی از فرهیختگان اهل تسنن، ورزش را در این مسیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آقای عیدی دهنه: ورزش، بهترین و

سریع‌ترین «زبان مشترک» برای تعامل با تمام اقشار جامعه، به‌ویژه برادران اهل سنت و ترکمن‌هاست. وقتی ما زمین ورزش را فراهم می‌کنیم، در واقع تریبونی برای وحدت و برادری ایجاد کرده‌ایم.

جوانانی که شاید در ابتدا با محیط‌های رسمی آموزشی فاصله داشته باشند، از طریق ورزش جذب می‌شوند و سپس با محیط معنوی و علمی مدرسه آشنا می‌گردند. من پیشنهاد می‌کنم با برگزاری مسابقات و ایجاد تیم‌های مشترک، فضایی صمیمی ایجاد کنیم که از طریق آن، جوانان منطقه با گرمی به سوی مدرسه علمیه جذب شوند. ورزش می‌تواند پلی باشد که تمام تفاوت‌ها را کنار بزند و ما را در مسیر تعالی مشترک قرار دهد.

سؤال ۴: در مورد برنامه‌های ورزشی آینده مدرسه علمیه سفیران هدایت صحبت کردید. نگاه شما به «آموزش اصولی» در مقابل «بازی‌های تفریحی» چیست و چه برنامه‌ای برای طلاب دارید؟

آقای عیدی دهنه: یک تفاوت بنیادین میان «بازی کردن» و «آموزش ورزش» وجود دارد. در بسیاری از مراکز، ورزش تنها در حد یک «زنگ تفریح» است، اما چشم‌انداز ما در سفیران هدایت، حرکت به سوی «آموزش اصولی» است.

من پیشنهاد دادم که مدرسه از مدل «رده سنی» پیروی کند. یعنی ابتدا تمام طلاب و اساتید در سه رده سنی (نوجوانان، جوانان و بزرگسالان) تفکیک شوند و بر اساس توان و سن هر فرد، آموزش‌های تخصصی ببینند.

هدف ما این است که ابتدا ۲ تا ۳ سال بر روی «آموزش اصولی» وقت بگذاریم تا زیربنای جسمانی و فنی طلاب تقویت شود و سپس تیم‌های منتخب را برای رقابت در سطح استانی و کشوری آماده کنیم.

سؤال ۵: آیا برنامه شما تنها محدود به رشته‌های رایج مانند فوتبال و والیبال است یا قصد دارید تنوع ورزشی را در مدرسه افزایش دهید؟

آقای عیدی دهنه: قطعاً به رشته‌های رایج بسنده نمی‌کنیم. ما قصد داریم تنوع ورزشی را گسترش دهیم تا هر طلبه بر اساس استعدادش، رشته مورد علاقه خود را بیابد. رشته‌هایی نظیر تنیس و بسکتبال نیز در برنامه‌های ما جای دارند.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

آقای عیدی دهنه: پیام من این است که «دنيا جای ماندنی نیست». شهرت و جایگاه‌های ورزشی و مادی، همگی موقتی هستند. آنچه باقی می‌ماند، اخلاق و انسانی است که ما در جوانان می‌کاریم. مربیان عزیز باید بدانند که آن‌ها معماران روح جوانان هستند. تلاش کنید تا هر چه می‌خواهید، در مسیر تربیت نسل‌های آینده هزینه کنید، زیرا لذت دیدن رشد یک شاگرد، از هر مقام و جایگاه اجتماعی والاتری است.

ما می‌خواهیم هر طلبه، چه در رشته فوتبال، چه والیبال و چه تنیس، تحت نظر مربیان متخصص آموزش ببیند. هدف نهایی ما این است که در سطح استان و کشور، تیم‌هایی قدرتمند از طلاب سفیران هدایت داشته باشیم که نه تنها در ورزش، بلکه در اخلاق و معنویت نیز پیشرو باشند.

سؤال ۶: در پایان، چه پیامی برای مربیان ورزش و کسانی دارید که در مسیر تربیت جوانان گام برمی‌دارند؟

سپاس ما را بپذیرید جناب آقای عیدی دهنه، از اینکه فرصت دادید تا با تجربیات ارزشمند شما آشنا شویم.

بسم الله الرحمن الرحيم

هنر همدلی و ایثار در مسیر هدایت نسل جدید

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

گفتگوی جامع با سرکار خانم ربابه اسماعیلی، متخصص مشاوره و فعال فرهنگی

مقدمه:

در عصر حاضر، تربیت نوجوانان و جوانان نیازمند تلاقی «ایمان»، «تخصص علمی» و «همدلی» است. در این گفتگو با سرکار خانم ربابه اسماعیلی، بانویی که مسیر زندگی اش را میان تخصص روانشناسی و ایثارگری در خانواده‌ای جانباز گره زده است، به بررسی راهکارهای عملی برای جذب نسل جدید و نقش بنیادین خانواده در سلامت روان جامعه می‌پردازیم، این بانوی فرهیخته فردی است که سالها از تخصص و زمان خود بصورت خیریه امور فرهنگی را

رصد و مدیریت و در مقابله با آسیب های اجتماعی فعال بوده است.

سؤال ۱: با سلام و عرض احترام. برای آشنایی بیشتر مخاطبان فصلنامه، لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید مسیر ورود شما به عرصه های اجتماعی و پژوهشی از چه سال هایی آغاز شد؟

خانم اسماعیلی: با سلام. من ربابه اسماعیلی هستم؛ همسر جانباز ارجمند ۵۰ درصد هستم و ما چهار فرزند داریم. از نظر تحصیلی، مقطع کارشناسی ارشد مشاوره را به پایان رسانده‌ام.

ویژه نامه خیرین

سفرنامه

شماره ۵۵

پهستان ۱۴۰۵

سؤال ۲: شما به عنوان یک متخصص مشاوره، در مواجهه با تردیدها و پرسش‌های سخت نسل جوان، چه استراتژی‌هایی را به کار می‌گیرید تا آن‌ها را متقاعد کنید؟

خانم اسماعیلی: کلید ورود به دنیای جوانان، «همدلی» است. اگر مخاطب حس نکند که ما او را درک می‌کنیم، هیچ نصیحتی پذیرفته نخواهد شد. من در رویکرد خود از ترکیب سه محور «روان‌شناسی»، «جامعه‌شناسی» و «علوم دینی» استفاده می‌کنم تا پاسخ‌هایی متناسب با نیازهای روز ارائه دهم. من در این مسیر، کتابی به نام «هدیه برای تو» را با زبان خود دانش‌آموزان و دانشجویان تدوین کردم تا پاسخ‌های مورد نیازشان را در قالبی صمیمی بیابند.

مسیر فعالیت من از سال‌های نخست نهضت امام خمینی (ره) و دوران راهنمایی آغاز شد. من در فضای انقلاب رشد کردم و باور دارم که این نظام، فرصت‌های بی‌نظیری را برای رشد زنان فراهم آورد.

من خود را مدیون این نظام و شهدایی می‌دانم که با فداکاری‌شان، مسیر خدمت را هموار کردند. هر کاری که امروز انجام می‌دهم، حتی زیارت‌هایم، به نیابت از شهدای مظلوم است؛ چرا که اگر ایثار آن‌ها نبود، ما امروز نمی‌توانستیم در این مسیرهای خیر قدم برداریم. از دوران تربیت معلم تا کسب عنوان «دانشجوی نمونه کشوری»، همواره تلاش کردم تا تخصصم را در مسیر خدمت به انقلاب و جامعه به کار بگیرم.

به نوجوانان را کسب کنند، خودشان مقلد ناامیدی نوجوانان شده‌اند.

این خطرناک است؛ چرا که وقتی ما در تربیت تنبلی یا ناامیدی ایجاد کنیم، فضای مجازی جای خالی ما را پر می‌کند. ما نباید اجازه دهیم تفکر انقلاب به دلیل بی‌توجهی ما، به نسل بعدی منتقل نشود. اما باور دارم دیر نیست؛ اگر مربیان و والدین با احترام و روی خوش به جوانان نزدیک شوند و به آن‌ها احساس «دیده شدن» و «شنیده شدن» بدهند، قطعاً اثرگذار خواهند بود.

سؤال ۴: در مورد اولویت‌های اصلاحی جامعه، نقش خانواده را در کجای این مسیر می‌بینید؟

خانم اسماعیلی: اولویت نخست و بنیادین، «خانواده» است. خانواده هسته اصلی جامعه است

همان‌طور که امام علی (ع) می‌فرمایند «فرزندان خود را متناسب با روزگارشان تربیت کنید»؛ ما نباید صرفاً به نقل احادیث بسنده کنیم، بلکه باید این مفاهیم را تحلیل کرده و با زبان عصر حاضر ارائه دهیم. امر به معروف در عصر حاضر، در گرو «همزبانی و همدلی» با مخاطب است.

سؤال ۳: از دیدگاه شما، بزرگترین نقطه ضعف سیستم‌های فعلی در حوزه‌های فرهنگی و تربیتی، به‌ویژه در بخش بانوان چیست؟

خانم اسماعیلی: متأسفانه «ناامیدی زودهنگام» یکی از بزرگترین معضلات ماست. بسیاری از مربیان و معلمان به سرعت ناامید می‌شوند و می‌گویند:

«بچه‌ها گوش نمی‌دهند». آن‌ها به جای آنکه مهارت‌های لازم برای نزدیک شدن

ویژه نامه خیرین

سفرنامه

سؤال ۵: برخی معتقدند تنها وظیفه انسان، رشد دادن خانواده خودش است و جامعه به آن‌ها ربطی ندارد. دیدگاه شما درباره این نگاه «منزوی» چیست؟

خانم اسماعیلی: این یک باور اشتباه است. ما در یک کشتی مشترک هستیم. اگر جامعه دچار ویرانی شود، سیل مشکلات همه را با خود می‌برد؛ حتی فرزندانی که ما در محیطی سالم تربیت کرده‌ایم.

من روایتی را خوانده‌ام که مضمونش این است: «هنگام وقوع حوادث و گرفتاری‌های بزرگ، حتی انسان‌های خوب نیز ممکن است آسیب ببینند، اما تنها کسانی در امان می‌مانند که دغدغه‌ی جامعه را داشته‌اند و امر به معروف و نهی از منکر کرده‌اند.» پس نجات جمعی، تنها راه نجات فردی است.

و هرگونه آسیب اجتماعی، ریشه در عدم سلامت روان در خانواده دارد. اگر در خانه، تکبر و غرور کنار گذاشته شود و تسلیم دین و حقیقت باشیم، محیطی شکل می‌گیرد که در آن فرزندان احساس حمایت می‌کنند و دچار گسست‌های روانی نمی‌شوند.

ما باید به سمت «آموزش خانواده» حرکت کنیم. من همواره توصیه می‌کنم آموزش‌های خانواده در اولویت قرار گیرد، زیرا انسان هرچه جلوتر می‌رود، دانش تجربی‌اش بیشتر می‌شود و متوجه می‌شود که اگر از ابتدا با دانش امروز فرزندانش را تربیت می‌کرد، نتایج بسیار بهتری می‌گرفت. وقتی خانواده‌ها در مسیر درست حرکت کنند، فرزندانی سالم تحویل جامعه می‌دهیم که کمتر در معرض آسیب‌های بیرونی قرار می‌گیرند.

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

وثره نامه خيرين

سفرنامه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

سؤال ۷: از نظر شما، زیباترین ثمره یا معجزه‌ای که پس از یک جلسه مشاوره یا راهنمایی در زندگی مراجع مشاهده می‌کنید چیست؟

خانم اسماعیلی: لذت کار مشاوره در سه سطح است: اول، راهنمایی درست بر اساس روحیات مراجع؛ دوم، حل مشکل مردم و رسیدن آن‌ها به آرامش؛ و سوم، پیشگیری از آسیب‌های آتی. هرگاه یکی از این اتفاقات می‌افتد، ابتدا خودم احساس شادی می‌کنم. درست است که این حرفه فرسودگی‌های خاص خود را دارد، اما خداوند این آرامش را به عنوان پاداش به ما می‌بخشد.

سؤال ۶: در نهایت، چه پیامی برای کسانی دارید که توانایی مالی یا اجتماعی بالایی دارند اما هنوز وارد مسیر خیر و خدمت به جامعه نشده‌اند؟

خانم اسماعیلی: هر انسانی، انگیزه‌ای را از جانب خداوند در وجود دارد. این «عشق به انسانیت» و «عشق به خدا» است که باید بیدار شود. هر کسی با هر توانایی که دارد، باید در اجتماع حضور یابد. بله، شاید در مسیر خدمت با بی‌احترامی یا دشواری‌هایی مواجه شوید، اما کسی که این سختی‌ها را به جان می‌خورد تا از جامعه‌اش پاسداری کند، در پیشگاه خداوند نجات می‌یابد.

ویژه نامه خیرین

سفرنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

نیم قرن ایثار؛ سفری از دنیای موقت به سوی ابدیت

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

گفتگویی جامع با جناب آقای سید فاضل حسینی، پیشکسوت کارهای خیر و فعال اجتماعی

مقدمه:

سؤال ۱: جناب آقای حسینی عزیز، برای آشنایی بیشتر مخاطبان فصلنامه، لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید مسیر ورود شما به عرصه‌های اجتماعی و خیریه از چه سال‌هایی آغاز شد؟

آقای حسینی: سلام و عرض ادب. بنده سید فاضل حسینی هستم؛ اصالتاً اهل شاهرود هستم اما سال‌هاست در شهرستان گنبد کاووس سکونت دارم. فعالیت من در مسیر خیرات و خدمت به مردم، تقریباً هم‌زمان با پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ آغاز شد. در آن سال‌ها، حضور در مساجد و

در هر جامعه‌ای، افرادی هستند که گمنام اما اثرگذار، ستون‌های حمایت از نیازمندان می‌شوند. جناب آقای سید فاضل حسینی، یکی از این چهره‌های اثرگذار در منطقه است که از سال‌های نخست انقلاب اسلامی، مسیر زندگی‌اش را با خدمت به دیگران گره زده است. ایشان نه تنها سرمایه‌اش، بلکه زمان و عاطفه خود را وقف مستضعفین کرده‌اند. در این گفتگو، از انگیزه‌های ایشان، تجربیات ۵۰ ساله در مدیریت مؤسسات خیریه و نگاه ایشان به مفاهیم برکت و اخلاق سخن می‌گوییم.

ویژه نامه خیرین

مراکز مذهبی، به ویژه مسجد جامع گنبد کاووس، نقطه شروع ارتباط من با نیازمندان بود. من در طول این سالها، تلاش کردم در هر کجا که فرصتی برای کمک بود، پیش گام باشم؛ از حمایت از حوزه های علمیه و خرید زمین برای مراکز آموزشی گرفته تا تشکیل و مدیریت مؤسسات خیریه. یکی از فعالیت های مستمر من، مدیریت «مؤسسه خیریه امام سجاد (ع)» در گنبد کاووس است که از سال ۶۴-۶۵ تشکیل شد و تا به امروز تلاش می کنم با تمام توان، دست حمایت خود را به سوی مستمندان دراز کنم.

سؤال ۲: چه انگیزه ای باعث شد تا بخش بزرگی از وقت و سرمایه خود را وقف امور خیریه کنید؟ چه کسانی در این مسیر بر شما تأثیر گذاشتند؟

آقای حسینی: من خود را مدیون فضای انقلابی و شخصیت های اثر گذاری

می دانم که در ابتدای راه با آنها در ارتباط بودم. افرادی چون شهید مدنی و دیگر بزرگان دینی، با صحبت ها و رفتارهایشان، انگیزه ی خدمت به خلق را در من نهادینه کردند. دیدن تلاش های بی دریغ آنها برای رسیدن به مستضعفین، من را به این باور رساند که زندگی واقعی در خدمت به دیگران است. من باور دارم که هر چه در زندگی به دست آورده ایم، امانتی است که باید در راه رضای خدا و برای کمک به کسانی که دستشان خالی است، هزینه شود.

سؤال ۳: در مورد تأثیرات معنوی و مادی کار خیر صحبت کنید. آیا این مسیر، برکت خاصی در زندگی شخصی و خانوادگی شما به ارمغان آورده است؟

آقای حسینی: بله، به شدت. من از سال ۴۹، حتی زمانی که دارایی ام بسیار اندک بود و تازه ازدواج کرده بودم، یاد گرفتم که

ویره نامه خیرین

دستم باز باشد. شاید در نگاه ظاهری، برخی فکر کنند کمک مالی باعث کم شدن دارایی می شود، اما حقیقت این است که کار خیر، «برکت» می آورد. من این برکت را در فرزندانم می بینم. من شش فرزند دارم (چهار پسر و دو دختر) و شاهد هستم که همگی در کنار هم هستند و به یکدیگر احترام می گذارند. همین چند روز پیش، یکی از پسرانم با محبت و احترامی خاص به من نزدیک شد؛ من معتقدم این انسجام خانوادگی و محبت فرزندان، نتیجه ی همان بذرهایی است که در مسیر خدمت به خلق کاشته بودم. عاقبت کار خیر، هم در دنیا و هم در آخرت است و برکتی می آورد که هیچ مال دنیا نمی تواند جایگزین آن شود.

سؤال ۴: از نظر شما، در یک اقدام خیری، برنده واقعی کیست؟ نیکوکاری که احسان می کند یا نیازمندی که کمک دریافت می کند؟

آقای حسینی: هر دو سود می برند، اما برنده واقعی تر، «نیکوکار» است. نیازمند شاید برای مدتی کوتاه خوشحال شود و مشکالش حل گردد، اما نیکوکار به آرامشی دست می یابد که هیچ قیمتی ندارد. آن آرامش درونی و احساس مفید بودن در جامعه، پاداشی است که خداوند به قلب خیرخواه می بخشد. در واقع، لذت کار خیر در «آرامش وجدان» است؛ وقتی می بینیم گرهی از مشکل کسی باز شده است، حتی اگر آن مشکل کوچک باشد، لذتی وصف ناپذیر به انسان دست می دهد.

سؤال ۵: در مورد اعتماد به مراکز خیریه، چه نکاتی را برای خیرین و مدیران این مراکز پیشنهاد می دهید؟

آقای حسینی: در دنیای خیرات، «نام و شناسنامه هر فرد و مؤسسه، اعتبار اوست. اگر کسی سابقه خوبی داشته باشد و در جامعه خوش نام باشد، اعتماد

ویژه نامه خیرین

چه توصیه‌ای برای طلاب و دانش‌آموختگان حوزه علمیه دارید؟

آقای حسینی: من نهایت احترام را برای روحانیت قائم و از کودکی با ایشان بزرگ شده‌ام. اما یک توصیه دوستانه دارم: روحانیت باید در تمام ابعاد، «الگوی اخلاق» باشد. لباس روحانیت، مسئولیات بزرگی به همراه دارد. من به طلاب عزیز می‌گویم که در رفتار و کردار بسیار محتاط باشند. لباس باید با اخلاق نیکو همراه شود. وقتی مردم می‌بینند روحانی در هر قدم، با احتیاط و اخلاق رفتار می‌کند، جذب حقیقت می‌شوند. من همیشه سعی می‌کنم در زندگی شخصی‌ام، حتی در کارهای کوچک، مراقب باشم تا نام دین و خانواده‌ام خدشه نخورد؛ طلاب عزیز هم باید بدانند که مردم، رفتار آن‌ها را پیش از سخنان‌شان می‌سنجند.

مردم به او صد برابر بیشتر می‌شود. «اما فراتر از خوش‌نامی، «شفافیت» است. هر مجموعه‌ای که با صداقت کار کند و گزارش‌دهی دقیقی داشته باشد، خیرها با اشتیاق بیشتری با آن همکاری می‌کنند.

من همیشه می‌گویم که هر کسی باید ابتدا خودش را اصلاح کند. اگر انسان خودش سالم و صادق باشد، مسیرهای موفقیت برایش باز می‌شود. در مورد مؤسسات هم باید بگویم که اگر مدیرانی متین و خوش‌نام در یک مجموعه باشند، حتی در صورت بروز مشکلات احتمالی، اعتماد جامعه حفظ می‌شود. بنابراین، اولین گام برای هر مؤسسه خیریه، ساختن «اعتبار انسانی» و «شفافیت عملی» است.

سؤال ۶: شما از کودکی با روحانیت و علما در ارتباط بودید. به عنوان کسی که تجربه زیادی در تعامل با مردم دارد،

ویژه نامه خیرین

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

سؤال ۷: در پایان، چه پیامی برای کسانی دارید که هنوز وارد مسیر کار خیر نشده‌اند یا تردید دارند؟

آقای حسینی: به آن‌ها می‌گویم: «دیر نکنید». زندگی بسیار موقت است. تصور کنید در یک سفر کوتاه هستید؛ آیا منطقی است که امانت‌ها و کارهای لازم را به انتهای سفر موکول کنید؟ زندگی هم همین‌طور است؛ ممکن است دو سال، ده سال یا صد سال عمر کنیم، اما این دوران بسیارزود گذراست.

از همین امروز، حتی با کارهای کوچک، افتخاراتی برای خود بسازید که در دنیای پس از مرگ، شما را نجات دهد. مانند کودکی که برای یاد گرفتن الفبا، ابتدا باید اولین حرف را بنویسد، شما هم از همین امروز، با هر مقدار توان، شروع کنید. به یاد داشته باشید که در این جامعه، معلولان، مظلومان و نیازمندان بسیاری هستند که منتظر یک دست همدل‌اند. هر چقدر می‌توانیم، حمایت‌ها را گسترش دهیم تا هیچ نیازمندی در جامعه ما تنها نماند.

ویژه نامه خیرین

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

همچنین فرزندان ما نیز در این مسیر مشارکت فعال دارند. آن‌ها در کنار پدرشان یاد گرفته‌اند که چگونه با مهر و محبت به نیازمندان بنگرند. مثلاً در مغازه، فرزندان من با میل خودشان و حتی بیشتر از من، در کمک به کسانی که توان مالی کمی دارند پیش قدم می‌شوند. این همبستگی خانوادگی و تربیت فرزندان بر پایه ایثار، بزرگترین پاداش ماست.

سؤال: خانم احمدی بزرگوار، شما به عنوان همسر جناب آقای حسینی، در تمام این سال‌ها همراه ایشان بوده‌اید. نگاه شما به این مسیر ایثار و تأثیر آن بر فضای خانه چگونه است؟

خانم احمدی: بله، من همواره در کنار همسرم بوده‌ام و هرگز با کارهای خیر ایشان مخالفت نکردم. ما با اعتقاد کامل در این مسیر گام برداشتیم. من به عنوان همسر ایشان، صمیمانه می‌توانم بگویم که برکت این کارهای نیک را در تمام زوایای زندگی‌مان حس کرده‌ایم. کار خوب، هرگز بی‌ثمره نمی‌ماند و تأثیرات مثبت آن را در آرامش خانواده و موفقیت فرزندانمان مشاهده می‌کنیم.

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره ۵۵

پهستان ۱۴۰۵

در جستجوی معنای بندگی و لذت بخشندگی

گفت‌وگویی با دکتر فرید عابدی؛ پزشک ایثارگر و مدیر بهداشت پیشین شرق استان

مقدمه:

به نام خدا. بخشندگی، گوهری است که در دل هر انسانی نهفته است، اما تنها کسانی آن را می‌یابند که چشمشان به افق‌های فراتر از مادیات باشد. در این شماره از فصلنامه «سفیران هدایت»، میزبان دکتر فرید عابدی هستیم؛ پزشکی که مسیر حرفه‌ای خود را با خدمت به مردم گره

مردم گره زد و در پیچ و خم‌های مدیریت بهداشتی و درمانی، به‌ویژه در روزهای سخت پاندمی کرونا، تجربه زیسته‌ای از ایثار و مهر را به دست آورد. در این گفتگو، از خاطرات کودکی در گنبد تا فلسفه خیرخواهی و نقش طلاب در هدایت جامعه سخن می‌گوییم.

ویژه نامه خیرین

سفرنامه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

پرسش اول: دکتر عزیز، در ابتدا خوشحال می‌شویم تا شما را به مخاطبان معرفی کنیم و ما را با پیشینه تحصیلی و تجربیات مدیریتی خود آشنا سازید.

من متولد فروردین ۱۳۴۲ در شهر گنبد هستم. دوران ابتدایی را در همین شهر گذراندم و سپس برای ادامه تحصیل به تهران رفتم. مسیر تحصیلی من با فراز و نشیب‌هایی همراه بود و پس از وقفه‌ای کوتاه، مجدداً با جدیت بازگشتم و در سال ۱۳۷۳ از دانشگاه علوم پزشکی همدان فارغ التحصیل شدم.

دوران طرح خود را در آزادشهر گذراندم و پس از تجربه‌ای در بخش خصوصی، به دعوت مسئولین دانشگاه علوم پزشکی استان، مسئولیت مدیریت بیمارستان شهدای گنبد را پذیرفتم. در ادامه، افتخار داشتم تا به مدت ۸ سال ریاست شبکه بهداشت گنبد و سپس ریاست بیمارستان پیامبر اعظم (ص) را بر عهده داشته باشم. همچنین در دوران بحرانی کرونا، مسئولیت مدیریت بهداشت شرق استان را بر عهده داشتم که تجربه‌ای دشوار اما بسیار آموزنده بود.

ویژه نامه خیرین

سفرنامه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

می‌رسد برای شما ابزاری برای خدمت و رسیدن به آرامش باشد. دیدگاه شما نسبت به کارهای خیرخواهانه چیست؟

من معتقدم خداوند در نهاد هر انسانی، بذر خیرخواهی را قرار داده است. از کودکی همواره متأثر از مشکلات مردم بودم و حس همدردی با دیگران در من جاری بود. امروز هم به این باور رسیده‌ام که کمک به مردم و حل مشکلات آنان، یکی از ماندگارترین و لذت‌بخش‌ترین احساسات زندگی است. هرگاه می‌توانم دستانم را برای یاری دیگران دراز کنم، آرامشی عمیق در درون خود احساس می‌کنم.

پرسش دوم: دکتر عزیز، در ابتدا خوشحال می‌شویم تا شما را به مخاطبان معرفی کنیم و ما را با پیشینه تحصیلی و تجربیات مدیریتی خود آشنا سازید.

من متولد فروردین ۱۳۴۲ در شهر گنبد هستم. دوران ابتدایی را در همین شهر گذراندم و سپس برای ادامه تحصیل به تهران رفتم. مسیر تحصیلی من با فراز و نشیب‌هایی همراه بود و پس از وقفه‌ای کوتاه، مجدداً با جدیت بازگشتم و در سال ۱۳۷۳ از دانشگاه علوم پزشکی همدان فارغ‌التحصیل شدم.

پرسش سوم: بسیاری از مردم، طبابت را تنها یک شغل می‌بینند، اما به نظر

ویژه نامه خیرین

سفیران

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

در آن لحظه، من حتی یادم نبود که به چه کسی کمک کرده‌ام، اما دیدم که مهر و محبت هرگز فراموش نمی‌شود. این اتفاق به من آموخت که کمک‌های ما، هرچند کوچک، در ذهن مردم ماندگار است و این یعنی توفیق واقعی.

پرسش پنجم: برای اینکه یک مرکز خیریه یا مؤسسه‌ای بتواند اعتماد مردم را جلب کند و در جامعه پویا باشد، چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد؟

اعتماد مردم، سرمایه‌ای است که تنها با «شفافیت، صداقت و ایثار» به دست می‌آید. یک مرکز خیریه باید در رأس خود، هیئت مؤسس و کارگزارانی داشته باشد که مشروعیت و مقبولیت اجتماعی داشته باشند. در عصری که متأسفانه

پرسش چهارم: در دوران مدیریت کرونا، فشار کاری و روانی بسیار زیادی بر شما و همکارانتان بود. آیا خاطره‌ای از آن دوران هست که در ذهنتان حک شده باشد؟

بله، اتفاقات شیرین زیادی افتاد، اما یکی از ماندگارترین‌ها مربوط به پس از دوران مدیریت کرونا بود. روزی به یک اداره مراجعه کردم و در حالی که با کارمندی پشت شیشه در حال گفتگو بودم، متوجه شدم همکار ایشان روی تکه کاغذی چیزی نوشت و به من داد. نوشته بود: «آقای دکتر عابدی، شما اولین کسی بودید که در روزهای سخت بیماری کرونا به من کمک کردید و زحمت کشیدید».

ویژه نامه خیرین

سفیران

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

موفق نشد، گام دوم این است که او را به سمت «سوداگری» می برد؛ یعنی این حس را القا کند که با این کار، در آینده سودی (مادی یا معنوی) می برد. و اگر باز هم شکست خورد، گام سوم این است که او را به «منت» و «عنوان طلبی» بکشاند.

بندگی واقعی زمانی است که انسان از این سه دام رها شود و کار خیر را نه برای سود، نه برای شهرت و نه برای منت، بلکه صرفاً برای رضای حق انجام دهد. برترین سطح بندگی، خیری است که در خفا باشد.

سوء استفاده های پراکنده ای از طرح های خیریه صورت گرفته، بیوگرافی، شخصیت و اثرگذاری اجتماعی متولیان مرکز بسیار حیاتی است. اگر مجموعه ای با صداقت و ایثار کار کند، مردم با تمام وجود از آن استقبال خواهند کرد.

پرسش ششم: در مورد «بندگی واقعی» سخن گفتید. از نظر شما تفاوت میان کسی که احسان می کند و کسی که احسان می پذیرد چیست و گونه می توان از دام «سوداگری در خیر» رها شد؟

بندگی واقعی در ایثار بی منت است. شیطان برای بازداشتن انسان از کار خیر، سه گام برمی دارد: نخست، ترس از ضرر مالی را در ذهن او می کارد. اگر

وژنه نامه خیرین

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

پرسش هفتم: در پایان، چه پیام یا توصیه‌ای برای مخاطبان عزیز این فصلنامه دارید؟

توصیه من این است که هرگز از لطف خداوند ناامید نشوید. «امید»، بزرگترین نعمتی است که خداوند به ما بخشیده و موتور محرک زندگی است. همچنین به یاد داشته باشید که فرمول‌های الهی در زندگی اغلب «معکوس» هستند؛ یعنی اگر می‌خواهید ثروتمان زیاد شود، ببخشید و اگر می‌خواهید عزیز شوید، فروتن باشید. هر چه بیشتر در راه خدا ببخشیم، خداوند از مسیرهای غیرمنتظره، آن را به ما باز می‌گرداند.

سپاس ما را بپذیرید دکتر عابدی گرامی، از اینکه فرصت دادید تا با تجربیات ارزشمند شما آشنا شویم.

پرسش هفتم: به عنوان یک پزشک و مدیر، چه انتظاراتی از طلاب و فارغ‌التحصیلان علوم دینی و مبلغان دین دارید تا بتوانند در جامعه امروز اثرگذار باشند؟

انتظار من در راستای توصیه‌های رهبری است؛ طلاب باید «به‌روز» باشند. دنیا به شدت در حال تغییر است و ما نمی‌توانیم با ابزارهای قدیمی به نیازهای امروز جامعه پاسخ دهیم. طلاب باید گامی جلوتر از جامعه حرکت کنند و پیش از آنکه پرسش‌ها در ذهن مردم شکل بگیرد، پاسخ‌های روشن و منطقی را آماده داشته باشند.

ما به ترویج «عرق ملی» در کنار «عرق دینی» نیاز داریم. جامعه‌ای که همزمان ایمان مذهبی و هویت ملی داشته باشد، در برابر طوفان‌های جهانی استوارتر خواهد بود.

گفتگو و مصاحبه

گفتگو و مصاحبه با طلاب

مبلغ: حجت الاسلام علی بشراتلو

مکان تبلیغ: مسجد صاحب الزمان عج روستای حسن خان

شهرستان: مینودشت

مدت تبلیغ: ۳ سال

با سلام و احترام، بعد از این که مجوز تلیس گرفتم، مشغول به امر مقدس تبلیغ شدم، و حدود ۳ سال است که در مسجد صاحب الزمان (عج) روستای حسن خان شهرستان مینودشت مشغول تبلیغ هستم.

برخورد مردم با من با مهربانی و محبت و خوش رویی و احترام همراه بوده و هرگاه مناسبتی دینی و ملی باشد مردم برای اجرای بهتر برنامه ها همکاری لازم را دارند. و نوجوانان و جوانان و بزرگان محل با همفکری و مشورت بهترین تصمیم رو برای اجرای برنامه ها اتخاذ می کنند.

خاطره شیرین که به ذهنم می رسد، جشن نیمه شعبان ۱۴۰۲ در مسجد روستا جشن بزرگ و با شکوهی از سوی مردم به مناسبت ولادت پر خیر و سعادت حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه برگزار شد. این جشن با همکاری و هماهنگی و همدلی مردم صورت گرفت. مراسمی که هر کس هر توانی داشت به میدان آمد. در این مراسم مسابقات مختلفی برای کودکان و نوجوانان و جوانان و حتی بزرگسالان برگزار شد. مسابقه ای شاد که موجب شادی و نشاط حاضرین در مسجد گردید. در یکی از این مسابقات کودکان بازی مخصوص خود را داشتند که برخی از این سربازان آینده امام زمان عج الله حرکات جالبی را انجام می دادند که باعث خنده و شادی همه می شد.

برای تشویق طلاب به امر تبلیغ چه نکته ای دارید ؟

رضایت الهی و خشنودی اهل بیت علیهم السلام و امام زمان ارواحنا فداه را همیشه در نظر داشته باشند. با مردم با احترام، محبت، مهربانی و گشاده رویی برخورد کنند.

بنظر شما یک مبلغ خوب چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

بیان نکات مثبت و سازنده از خاطرات تبلیغی و برکتی که در این رسالت مهم وجود دارد. اعم از مسائل مادی و معنوی، اهل مطالعه و تحقیق و پژوهش، روانشناس و جامعه شناس خوبی باشد، اهل علم و عمل باشد، در خطابه تمامی جنبه ها رو در نظر بگیرد. چون در سخنرانی ها از همه طیف های جامعه حضور دارند. زن و مرد، کودک و نوجوان و جوان، دانشجو و فرهنگی، افراد کم سواد و کشاورز و دامدار و کاسب و بازاری و سایر گروه های شغلی دیگر، بنابراین باید به گونه ای مطالب را بیان کنند که همه مردم بیانات ایشان را متوجه بشوند.

یک استادی داریم که خدا حفظشان کند، در یکی از جلسات مهارتی که با ایشان داشتیم نکته خوبی رو بیان کردند که بدون مطالعه سخنرانی و منبر نرود چون که این کار خیانت به مردم هست.

مبلغ باید بین مردم همدلی و محبت و پیوند دوستی و صمیمیت برقرار کند، تعامل و همکاری با مردم در اجرای برنامه‌هایی که قرار است صورت بگیرد، اهل خیر رسانی باشد، با نرمی و متانت با اهل محل صحبت کند و از سخنان بیپوده و گزنده ای که باعث ناراحتی و رنجش مردم شود پرهیز کند.

کدام درس ها در حوزه بیشتر به کار یک مبلغ می خورد؟

دروس تفسیر قرآن کریم، علوم حدیث و روایات، علوم کلامی، علم روانشناسی، علم جامعه شناسی، ما هر چی داریم به برکت قرآن و اهل بیت علیهم السلام هست. قرآن کریم منبع نور و راهنمای و هدایت کننده انسان هست. کتاب قانون و برنامه زندگی انسان هست.

روایات اهل بیت نیز همین گونه هست. اگر مبلغ در این علوم به مطالعه بپردازد و کسب دانش کند و مسلط شود از عهده تبلیغ بر می آید.

همچنین برای یک مبلغ فن خطابه و بیان امر مهم و ضروری هست، روش بیان احکام رو یاد داشته باشد، اهل ذکر مصیبت و مرثیه و روضه خوانی باشد.

برای تبلیغ چه منابعی را مطالعه می کنید؟

قرآن کریم، نهج البلاغه، کتاب های روایی، علم روانشناسی، جامعه شناسی، بیانات امام خمینی رحمه الله، امام شهید انقلاب رضوان الله تعالی علیه، امام خامنه ای حفظه الله، سخنرانی های علما، کتاب هایی که برخی از بزرگان مانند آیت الله مجتهدی تهرانی (ره) نوشتند.

همیشه سعی کردم با مطالعه و تحقیق و پژوهش به منبر و سخنرانی بروم. گاهی اوقات برای تدوین و تنظیم منبر و سخنرانی ۲ یا ۳ ساعت بیشتر یا کمتر وقت برای مطالعه گذاشته ام.

قال النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

لَا تُحَقِّرَنَّ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّ

صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ كَبِيرٌ.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

هرگز هیچ یک از مسلمانان را کوچک مشمار؛ زیرا
کوچک آنان نیز، در نزد خداوند، بزرگ است.

تنبيه الخواطر: ج ۱ ص ۳۱،

رویدادهای تاریخی

تقویم مهر ماه

شمسی	قمری	روز هفته	مناسبت
۱	۱۱ ربیع الثانی	چهارشنبه	
۲	۱۲ ربیع الثانی	پنجشنبه	بزرگداشت شهدای منا
۳	۱۳ ربیع الثانی	جمعه	
۴	۱۴ ربیع الثانی	شنبه	روز گرامیداشت سربازان وطن
۵	۱۵ ربیع الثانی	یکشنبه	شکست حصر آبادان - روز گردشگری و جهانگردی
۶	۱۶ ربیع الثانی	دوشنبه	
۷	۱۷ ربیع الثانی	سه شنبه	بزرگداشت فرماندهان شهید دفاع مقدس (فلاحی، فکوری نامجو، کلاهدوز و جهان آرا) روز آتش نشانی و ایمنی
۸	۱۸ ربیع الثانی	چهارشنبه	بزرگداشت مولوی
۹	۱۹ ربیع الثانی	پنجشنبه	روز همبستگی و همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی
۱۰	۲۰ ربیع الثانی	جمعه	روز نخبگان
۱۱	۲۱ ربیع الثانی	شنبه	
۱۲	۲۲ ربیع الثانی	یکشنبه	
۱۳	۲۳ ربیع الثانی	دوشنبه	هجرت امام خمینی از عراق به پاریس - روز نیروی انتظامی
۱۴	۲۴ ربیع الثانی	سه شنبه	
۱۵	۲۵ ربیع الثانی	چهارشنبه	سالروز عملیات طوفان الاقصی
۱۶	۲۶ ربیع الثانی	پنجشنبه	روز جهانی کودک
۱۷	۲۷ ربیع الثانی	جمعه	
۱۸	۲۸ ربیع الثانی	شنبه	
۱۹	۲۹ ربیع الثانی	یکشنبه	
۲۰	۱ جمادی الاولی	دوشنبه	بزرگداشت حافظ
۲۱	۲ جمادی الاولی	سه شنبه	
۲۲	۳ جمادی الاولی	چهارشنبه	
۲۳	۴ جمادی الاولی	پنجشنبه	شهادت آیت الله اشرفی اصفهانی
۲۴	۵ جمادی الاولی	جمعه	ولادت حضرت زینب (س) - روز پرستار - روز پیوند اولیا و مربیان - روز جهانی غذا
۲۵	۶ جمادی الاولی	شنبه	
۲۶	۷ جمادی الاولی	یکشنبه	روز تربیت بدنی و ورزش
۲۷	۸ جمادی الاولی	دوشنبه	
۲۸	۹ جمادی الاولی	سه شنبه	
۲۹	۱۰ جمادی الاولی	چهارشنبه	
۳۰	۱۱ جمادی الاولی	پنجشنبه	

رویدادهای تاریخی

تقویم آبان ماه

شمسی	قمری	روز هفته	مناسبت
۱	۱۲ جمادی الاولی	جمعه	شهادت آیت الله سید مصطفی خمینی - روز آمار و برنامه ریزی
۲	۱۳ جمادی الاولی	شنبه	شهادت حضرت فاطمه زهرا (س)
۳	۱۴ جمادی الاولی	یکشنبه	
۴	۱۵ جمادی الاولی	دوشنبه	اعتراض امام خمینی علیه پذیرش کاپیتولاسیون
۵	۱۶ جمادی الاولی	سه شنبه	
۶	۱۷ جمادی الاولی	چهارشنبه	
۷	۱۸ جمادی الاولی	پنجشنبه	
۸	۱۹ جمادی الاولی	جمعه	شهادت محمد حسین فهمیده - روز نوجوان و بسیج دانش آموزی - روز پدافند غیر عامل
۹	۲۰ جمادی الاولی	شنبه	
۱۰	۲۱ جمادی الاولی	یکشنبه	شهادت آیت الله قاضی طباطبایی (ره) اولین شهید محراب
۱۱	۲۲ جمادی الاولی	دوشنبه	
۱۲	۲۳ جمادی الاولی	سه شنبه	
۱۳	۲۴ جمادی الاولی	چهارشنبه	شهادت حضرت فاطمه زهرا (س) به روایتی - تسخیر سفارت آمریکا-روز ملی مبارزه با استکبار جهانی- روز دانش آموز - تبعید امام خمینی از ایران به ترکیه
۱۴	۲۵ جمادی الاولی	پنجشنبه	روز فرهنگ عمومی
۱۵	۲۶ جمادی الاولی	جمعه	
۱۶	۲۷ جمادی الاولی	شنبه	
۱۷	۲۸ جمادی الاولی	یکشنبه	
۱۸	۲۹ جمادی الاولی	دوشنبه	
۱۹	۳۰ جمادی الاولی	سه شنبه	
۲۰	۱ جمادی الثانی	چهارشنبه	روز جهانی علم در خدمت صلح و توسعه
۲۱	۲ جمادی الثانی	پنجشنبه	روز هوافضا
۲۲	۳ جمادی الثانی	جمعه	شهادت حضرت فاطمه زهرا (س)
۲۳	۴ جمادی الثانی	شنبه	
۲۴	۵ جمادی الثانی	یکشنبه	روز کتاب، کتابخوانی و کتابدار - بزرگداشت علامه طباطبایی (ره)
۲۵	۶ جمادی الثانی	دوشنبه	بزرگداشت علامه محمدتقی جعفری (ره)
۲۶	۷ جمادی الثانی	سه شنبه	سالروز آزادسازی سوسنگرد
۲۷	۸ جمادی الثانی	چهارشنبه	
۲۸	۹ جمادی الثانی	پنجشنبه	
۲۹	۱۰ جمادی الثانی	جمعه	
۳۰	۱۱ جمادی الثانی	شنبه	روز حکمت و فلسفه - بزرگداشت ابونصر فارابی - روز قهرمان ملی

تقویم آذر ماه

شمسی	قمری	روز هفته	مناسبت
۱	۱۲ جمادی الثانی	یکشنبه	
۲	۱۳ جمادی الثانی	دوشنبه	سالروز وفات حضرت ام البنین (س) - روز تکریم مادران و همسران شهدا
۳	۱۴ جمادی الثانی	سه شنبه	
۴	۱۵ جمادی الثانی	چهارشنبه	
۵	۱۶ جمادی الثانی	پنجشنبه	روز بسیج مستضعفان
۶	۱۷ جمادی الثانی	جمعه	
۷	۱۸ جمادی الثانی	شنبه	روز نیروی دریایی
۸	۱۹ جمادی الثانی	یکشنبه	
۹	۲۰ جمادی الثانی	دوشنبه	ولادت حضرت فاطمه (س) و روز زن - ولادت امام خمینی(ره) - بزرگداشت شیخ مفید
۱۰	۲۱ جمادی الثانی	سه شنبه	شهادت آیت الله سید حسن مدرس - روز مجلس
۱۱	۲۲ جمادی الثانی	چهارشنبه	شهادت میرزا کوچک خان جنگلی - روز جهانی مبارزه با ایدز
۱۲	۲۳ جمادی الثانی	پنجشنبه	روز قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران - روز جهانی معلولان
۱۳	۲۴ جمادی الثانی	جمعه	
۱۴	۲۵ جمادی الثانی	شنبه	
۱۵	۲۶ جمادی الثانی	یکشنبه	
۱۶	۲۷ جمادی الثانی	دوشنبه	روز دانشجو
۱۷	۲۸ جمادی الثانی	سه شنبه	
۱۸	۲۹ جمادی الثانی	چهارشنبه	معرفی عراق به عنوان مسؤول و آغازگر جنگ از سوی سازمان ملل
۱۹	۳۰ جمادی الثانی	پنجشنبه	تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲۰	۱ رجب	جمعه	ولادت امام محمد باقر (ع) - شهادت آیت الله دستغیب
۲۱	۲ رجب	شنبه	
۲۲	۳ رجب	یکشنبه	شهادت امام علی النقی الهادی (ع)
۲۳	۴ رجب	دوشنبه	
۲۴	۵ رجب	سه شنبه	
۲۵	۶ رجب	چهارشنبه	روز پژوهش
۲۶	۷ رجب	پنجشنبه	
۲۷	۸ رجب	جمعه	شهادت آیت الله دکتر محمد مفتاح - روز وحدت حوزه و دانشگاه - روز جهان عاری از خشونت و افراطی گری
۲۸	۹ رجب	شنبه	
۲۹	۱۰ رجب	یکشنبه	ولادت امام محمد تقی (ع)
۳۰	۱۱ رجب	دوشنبه	شب یلدا - روز ترویج فرهنگ میهمانی و پیوند با خویشان

شیوه تربیتی حضرت

فاطمه سلام الله عليها در تربیت

فرزندان

تربیت فرزندان:

یکی از ابعاد زندگی صدیقه کبرا، حضرت فاطمه زهرا سلام الله عليها که بسیار درخشان و دلنواز است، «بعد تربیتی» زندگی حضرت است. آنچه می تواند مادران و فرزندان را در امر تربیت بیمه کند، عمل کردن به سیره و رفتار عملی و علمی فاطمه زهرا سلام الله عليها است. چه اینکه، تمام عظمت ها و شکوه هایی که به بهترین صورت در زندگی فرزندان فاطمه سلام الله عليها متجلی است نشانگر تربیت تابناک و دامن پاک و آموزه های گران ارج این بانوی نمونه است (رضایی، ۱۳۸۸؛ مدنی بجستانی، ۱۳۷۶).

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

حضرت فاطمه سلام الله عليها به تربیت همه جانبه فرزندان خود اهتمام ویژه داشت، در تربیت جسمانی به پرورش جسم فرزندان خود و سلامت و تغذیه آن ها اهمیت می داد. ایشان خود فرزندانش را شیر می داد و گاهی خود غذا نمی خورد تا شوهر و فرزندانش غذا بخورند و وقتی فرزندان حضرت بیمار می شدند از پیامبر می خواستند تا برای سلامت آن ها دعا کند. در بُعد تربیت روحی و عاطفی نیز دختر پیامبر باوجود سختی های زندگی، محبت و مهر مادری را از فرزندان خود دریغ نمی کرد و خود به کارهایشان رسیدگی می کرد، با آنان هم بازی می شد و برایشان شعر کودکانه با مفاهیم سیاسی، اجتماعی و اعتقادی می خواند. حضرت فاطمه زهرا سلام الله عليها نگران رشد صحیح فرزندان و سرنوشت آنان بود و حتی به علی وصیت کرد که با امامه، خواهرزاده فاطمه ازدواج کند؛ چراکه امامه همانند فاطمه سلام الله عليها با فرزندان او مهربان بود. تکریم و احترام کودکان و رعایت عدالت و مساوات میان آنان از دیگر ویژگی های سیره تربیتی آن حضرت بود. تربیت دینی و معنوی کودکان به مراتب مهم تر از جنبه های دیگر تربیت است؛ چراکه هدف اصلی تربیت فرزند، حرکت به سوی عبودیت است. در مسیر تربیتی فاطمه نیز تشویق به کارهای عبادی اهمیت ویژه ای داشت. در این کار افزون بر راهنمایی های گفتاری، از طریق رفتار عملی نیز الگویی شایسته برای فرزندان خود به شمار می رفت و مفاهیمی چون ایثار، خدامحوری و توکل به خدا در همه امور را به صورت عملی به آنان می آموخت.

۸۳

حضرت فاطمه سلام الله عليها امر تربیت را امری تحوّل انگیز، سازنده، نجات ده بشر از خطرات و عوارض می شناسد. او می داند که رمز پیشرفت و انحطاط فرد و جامعه در سایه تربیت قابل خلاصه شدن است. جامعه ای پیشرفته است که تربیت آن پیشرفته باشد و قومی منحط به حساب می آیند که تربیت آن ها منحط باشد، هم او معتقد است که این مادران اند که زمینه را برای بهشتی شدن فرزندان فراهم می سازند

توجه به روحیه عبادت و حس خداپرستی

از اساسی ترین مسائلی که بزرگ بانوی اسلام، در منطق رفتاری خود در تربیت کودکانش بر آن تأکید می ورزید، توجه به روحیه عبادت و حس خداپرستی در فرزندانش بود. حضرت زهرا سلام الله عليها چنان شوق بندگی و عبودیت و خضوع

اهم رویدادهای پیش رو

در برابر معبود را در دل و جان فرزندان تقویت می کرد که آنان بهترین کارها و بالاترین لذت ها و زیباترین دقایق را لحظات عبادت و تقرب به خدا می دانستند اگرچه عبادت وظیفه بالغان و مکلفان است ولی کودکان نیز نباید از این فیض محروم بمانند، بلکه باید در سنین خردسال با عبادت و راز و نیاز و شب زنده داری آشنا شده برای این امور آماده شوند. پدر و مادر ضمن اینکه خود اهل عبادت و نیایش و شب زنده داری هستند، باید کودکان خویش را با بهترین شیوه ها و مناسب ترین روش ها به این سو هدایت کنند. ما در نمونه هایی از روایات مشاهده می کنیم که کودکان فاطمه سلام الله علیها شاهد عبادت ها و شب زنده داری های مادر بوده اند (فلسفی و جوادی، ۱۳۸۷).

تساوی در محبت به فرزندان

از مهم ترین نکاتی که در زندگانی کودکان نقشی بس با اهمیت دارد و گاه رعایت نکردن آن صحنه های بسیار دردناک و ناراحت کننده ای می آفریند، تبعیض در محبت به کودکان است. برخی پدران و مادران به تصویری ناصحیح، گمان می کنند اختیار اظهار احساسات خود و اختیار فرزندان و اموال خویش را دارند و از این روی می توانند به هر کس خواستند ببخشند؛ و از هر که خواستند دریغ کنند؛ و به هر کس خواستند و به هر مقداری که دلشان خواست اظهار محبت و ابراز احساسات کنند و از این روی به برخی کودکان خود توجه ویژه ای می کنند، اظهار محبت بیشتر، توجه زیادتر، کمک های مالی و هدیه های فراوان تر به برخی کودکان نمونه های بارز این تبعیض در محبت است. آنان با این شماره ۵۵ کار تخم دشمنی و کینه و حسادت را در دل پاک کودکان می کارند و چه میوه های تلخ و ناگوار و چه حاصلی شوم به استان ۱۴۰۵ دست می آورند. برخی دیگر از پدر و مادران گمان می کنند کودکان توان فهم مسائل ارتباطی و عاطفی را ندارند و نمی توانند محبت های آنان به دیگر کودکان را بفهمند و یا اینکه دل شکسته آنان را می توان با هدیه ای کوچک به دست آورد از این روی به یکی از فرزندان توجه بی حساب و به دیگری بی اعتنائی بی اندازه می کنند و گاه می خواهند با هدیه ای جبران این بی توجهی ها و عدم رعایت تساوی در اظهار محبت و ابراز احساسات را بنمایند. آنان نمی دانند که هیچ نگاه محبت آمیز پدر و مادر به یکی از کودکان از دید تیزبین دیگر فرزندان پنهان نمی ماند و اثر سوء به یاد مانده از یک رفتار تبعیض آمیز با هیچ هدیه و سرگرمی از ذهن کودک زوده نمی شود. در این رابطه روایات بسیاری رسیده است ما تن ها به یک روایت اشاره کرده سپس به این نکته مهم در زندگی زهرا سلام الله علیها توجه می کنیم.

علامه مجلسی می گوید: حسن و حسین علیهما السلام در کودکی خط می نگاشتند. امام حسن علیه السلام به امام حسین علیه السلام رو کرد و گفت: خط من از خط تو بهتر است؛ و امام حسین علیه السلام گفت: نه بلکه خط من از خط تو نیکوتر است. پس هر دو نزد مادرشان شتافتند و گفتند: مادر، بین ما داوری کن. فاطمه سلام الله علیها نخواست یکی را بر دیگری برتری داده و یکی را برنجانند از این روی گفت: از پدرتان سؤال کنید. آنان نزد پدر آمدند اما امیرالمؤمنین علیه السلام نیز نخواست یکی را برتری دهد و دیگری را آورده خاطر نماید فرمود: از جدتان رسول خدا صلی الله علیه و آله بپرسید؛ و چون آن دو نزد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آمدند. او فرمود: من داوری نمی کنم. تا اینکه بالاخره بنا شد فاطمه سلام الله علیها مجدداً بین آن ها داوری کند در اینجا فاطمه سلام الله علیها شیوه بسیار زیبا و هنرمندانه ای را انتخاب کرد تا ضمن پایان گرفتن ماجرا هیچ کدام ناراحت نشده ضربه عاطفی نبینند. آری فاطمه سلام الله علیها فرمود: من گردنبندی دارم که دارای چند گوهر است. اکنون بند آن را می گشایم و آن گوهرها بر زمین می ریزد شما گوهرها را از زمین بگیرید، هر کس تعداد بیشتری گوهر به دست آورده باشد خط او نیکوتر است.

حضور حجت الاسلام والمسلمین آموده مدیر مدرسه در امام محرم جهت جذب و پذیرش

ارتباط گیری با متقاضیان ورود به مدرسه علمیه «سفیران هدایت» آزادشهر

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

۸۶

اخبار حوزه

نصب بنر تسلیت در جلوی منزل پدری مرحوم مغفور شادروان حاج آقای نوح دست
دگنبد کاووس و مسجد جامع آزادشهر و مدرسه علمیه سفیران هدایت آزادشهر

نماریه ۵۵

بستان ۱۴۰۵

حضور حجت الاسلام والمسلمین حاج آقای ذوالفقاری مسؤل محترم مدرسه در تشییع پیکر رهبری شهید

تجلی همت و وفاداری در محفل علمیه؛ مراسم تقدیر از برگزیده

مسابقه «قربان تا غدیر» در مدرسه سفیران هدایت

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

۸۸

اخبار حوزه

سفیر اندیشه

برنامه ریزی برای برگزاری مراسم یادبود استاد فرهیخته، مرحوم حجت الاسلام نوع دوست

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

تبادل تجربیات در جذب طلاب؛ دیدار مدیر

و معاون آموزش

با مدیر مدرسه علمیه سعیدیه رامیان

۸۹

اخبار حوزه

سفیران

نور حجت الاسلام والمسلمین حاج آقای ذوالفقاری مسئول محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه

السلام آزادشهر در منزل حاج آقای سلسانی از اساتید مدرسه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

دیدار مدیر مدرسه علمیه سفیران هدایت

امام جواد (ع) با فرماندهی نیروی انتظامی

شهرستان آزادشهر.

۹۰

اخبار حوزه

سفیران

برگزاری جلسه شورای قرارگاه مبلغین سفیران هدایت با حضور مسئول محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر و جمعی از اعضای این شورا برگزار گردید.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

برگزاری جلسه شورای معاونین با حضور مسئول محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) آزادشهر.

دیدار و بازدید رئیس محترم حوزه ریاست مجلس خبرگان رهبری از مدرسه علمیه سفیران
هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر.

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

۹۲

گام های بلند مدرسه علمیه برای پذیرش و ارتقای کیفیت آموزشی در تابستان

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

حضور مسئول و کادر مدرسه علمیه شیراز

هدایت در مراسم یادبود استاد ارجمند

حجت الاسلام نوع دوست

۹۳

دیدار و تبادل نظر مسئولان مدرسه علمیه سفیران
هدایت با فرماندهی ناحیه سپاه آزادشهر

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

بررسی برنامه های حمایتی در نشست کارگروه
امور خواهران انجمن خیرین مدرسه علمیه
سفیران هدایت آزادشهر

اخبار حوزه

سفیر اندیشه

استمرار سرکشی از طلاب سطح ۳ و ۲

توسط مدیر و معاون تهذیب

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

۹۵

گزارش برگزاری کارگاه های تخصصی میان طرح نورتابستان ۱۴۰۵

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

گزارش کوتاه از پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی انجمن خیرین مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

برگزاری آزمون ورودی سطح ۳ مشاوره اسلامی در آزادشهر

اخبار حوزه

سفیر اندک

دیدار و تجلیل از شهردار آزادشهر در راستای همکاری های سازنده در شهر آزادشهر

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

تقویت پیوند حوزه و مسجد در منطقه

رامیان و نکین شهر

۹۸

اخبار حوزه

مسئول مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) آزادشهر بآیت الله شریانی، نماینده تام الاختیار حضرت آیت الله العظمی

شریانی (حفظ الله) و از چهره های برجسته حوزه علمیه و جهان تشیع، دیدار کردند.

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

دیدار مدیر و جمعی از کارکنان مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر

با مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان.

اخبار حوزه

برگزاری دوره «شوق طلسمی» ویژه طلاب جدیدالورود سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶ در مدرسه علمیه

سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

۱۰۰

اخبار حوزه

سفیران

برگزاری اردوی تفریحی یک روزه طلاب دوره یثاق طلسمی در راستای ایجاد نشاط و

صمیمیت میان طلاب جدیدالورود، مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

۱۰۱

اخبار حوزه

سفیران

دیدار مدیر معاونین مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) با خانواده شهدای روحانی

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

برگزاری کلاهای تابستانه قرآن و معارف اسلامی (طرح نور) ۱۴۰۵

توسط طلاب و اساتید مدرسه

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

اخبار حوزه

سفیران

برگزاری جلسه شورای معاونین مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر با

حضور مسئول محترم مدرسه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

برگزاری جلسه شورای پژوهش مدرسه علمیه

سفیران هدایت امام جواد علیه السلام

آزادشهر با حضور مسئول محترم مدرسه

۱۰۴

اخبار حوزه

سفیران

برگزاری جلسه شورای معاونین
مدرسه علمیه سفیران هدایت امام
جواد علیه السلام آزادشهر

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

برگزاری جلسه شورای پژوهش با حضور
مسئول محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت
امام جواد علیه السلام آزادشهر.

۱۰۵

اخبار حوزه

برگزاری جلسه شورای معاونین مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام

آزادشهر با حضور مسئول محترم مدرسه

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

آغاز سال تحصیلی طلاب مدرسه علمیه

سفیران هدایت امام جواد علیه السلام

آزادشهر

۱۰۶

تکريم و تجليل از خيرين نيك اندیش و ارجمند، مسئول
محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام
آزادشهر به همراه مسئول محترم مدرسه و اعضای شورای
برنامه ریزی مجمع خيرين مدرسه

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

۱۰۷

اخبار حوزه

سفیر اندیشه

شیم ضیافت الهی در مساجد و حسینیه های
شرق گلستان؛ اهدای پستی به مساجد
مناطق محروم

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

۱۰۸

دیدار مسئول محترم مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد
علیه السلام آزادشهر به همراه مدیر محترم و مسئول اجرای
دوره سطح ۳ مدرسه با جناب آقای دکتر زید احمدی، رئیس
محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر.

شماره ۵۵
تابستان ۱۴۰۵

دیدار مدیر محترم مدرسه به همراه مسئول محترم
قراگاه مبلغین سفیران هدایت شرق استان
گلستان با حجت الاسلام والمسلمین حاج آقای
طاهری، رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
استان گلستان.

۱۰۹

اخبار حوزه

سفیران

برگزاری درس اخلاق طلاب در مدرسه علمیه
سفیران هدایت امام جواد علیه السلام
آزادشهر

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

اعلام عزای ارتحال آیت الله العظمی شیری زنجانی (ره) در مدرسه علمیه سفیران هدایت

بسم الله الرحمن الرحيم

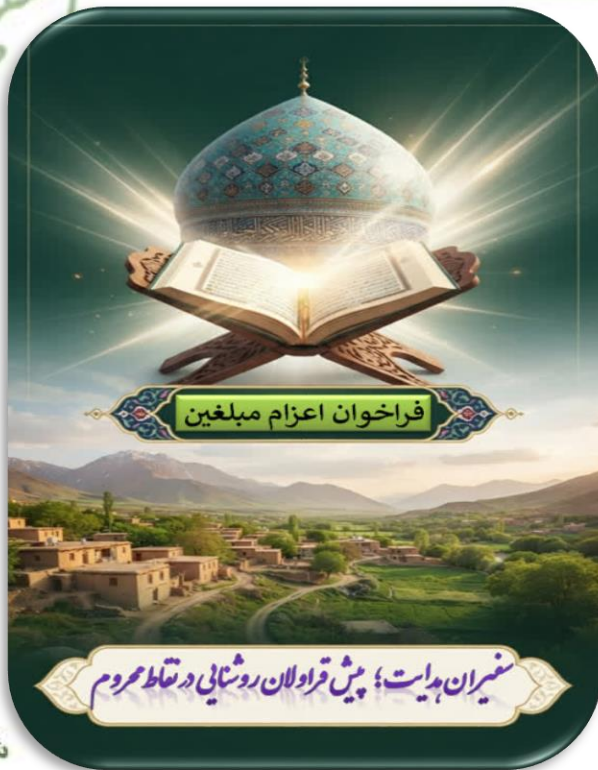
«وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا»

فراخوان بزرگ جهاد تبلیغی «سفیران هدایت

فرستی ویژه برای نیل به آرمان‌های والای

تبلیغ و خدمت به مناطق محروم

سلام و درود بر طلاب مجاهد و رستگار؛

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

امروز که مردم تشنه معارف اهل بیت (ع) در روستاهای محروم، چشم انتظار کلام نافذ و نفس گرم شما جوانان پرشور و عالم هستند، قرارگاه مبلغین مدرسه علمیه سفیران هدایت با همکاری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی آزادشهر اقدام به سازماندهی گروه‌های جهادی و اعزام مبلغ شب‌های جمعه نموده است.

اگر می‌خواهی دانش علمی‌ات را در میدان عمل بیازمایی، تجربه تبلیغی کسب کنی و دست‌گیر دل‌های پاک در مناطق کم‌برخوردار باشی، این مسیر پیش روی توست!

ویژگی‌ها و مزایای طرح:

۱. حضور در کنار اساتید و سرگروه‌های شاخص و باتجربه ۲. کسب تجربه عملی تبلیغ و کار گروهی جهادی ۳. برگزاری نشست‌های توجیهی و مهارتی پیش از اعزام ۴. حمایت و پشتیبانی مالی:

پرداخت ۳۰۰ هزار تومان حق‌القدم برای هر اعزام

- کمک‌هزینه ۵۰۰ هزار تومان (حق‌القدم + ایاب‌وذهاب) برای دارندگان خودروی شخصی که ۴مبلغ دیگر را در اعزام ساماندهی نمایند.

شرایط:

۱. طلبه دارای مجوز تلبس و معمم در حال تحصیل در دوره‌های تخصصی مدرسه سفیران هدایت ۲. فاقد محل تبلیغی ثابت ۳. روحیه جهادی ۴. همکاری حداقل ۳ ماه

ظرفیت: هفته‌ای ۲۰ نفر (اولویت با ثبت‌نام زودهنگام)

ثبت‌نام: مراجعه یا پیام به حجت‌الاسلام فاطمی‌منش: <https://eitaa.com/Safir110>

بیایید با هم سفیر روشنی و هدایت در دل روستاها باشیم...

شماره ۵۵

تابستان ۱۴۰۵

فرست ویره مشاوره تخصصی بانوان

به اطلاع بانوان عزیز (همسران طلاب، دختران طلاب و اساتید محترم) می‌رساند:

جهت ارتقای مهارت‌های زندگی و پاسخ به دغدغه‌های خانوادگی، جلسات مشاوره خصوصی و تخصصی خانواده و مهارت‌های زندگی با حضور خانم دکتر عصمتی برگزار می‌گردد.

زمان: هر چهارشنبه

ساعت: ۱۷:۰۰ الی ۱۹:۰۰

مکان: مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) آزادشهر

نحوه ثبت‌نام و هماهنگی:

با توجه به خصوصیت جلسات، ثبت‌نام و هماهنگی زمان‌ها صرفاً از طریق جناب آقای دهقان انجام می‌پذیرد. خواهشمند است عزیزان برای ثبت‌نام (ارسال نام، نام خانوادگی و شماره تماس در پیام خصوصی)، با آقای دهقان (۰۹۱۱۹۶۸۱۰۶۹) در ارتباط باشند تا هماهنگی‌های لازم صورت گیرد.

ظرفیت: هر هفته پذیرش تعداد محدودی از بانوان (۴ تا ۵ نفر) جهت کیفیت بیشتر جلسات.

بسمه تعالی

فراخوان کتاب سال مدرسه

چهارمین فراخوان

آثار پژوهشی منتشر شده فراخوان سوم مدرسه

- کتاب‌های پژوهشی ترویجی، تبلیغی و...
- مقالات پژوهشی و علمی ترویجی

محورهای دارای امتیاز ویژه

حوزه و روحانیت / آسیب‌های اجتماعی
مقاومت / اقتصاد مقاومتی / سبک زندگی اسلامی
جهاد تبیین / ابعاد شخصیتی و اندیشه امام شهید (ره)

محورهای دارای جایزه ویژه (اساتید، طلاب و کادر مدرسه)

آثار مرتبط با پیامبر اعظم (ص) و اقتصاد مقاومتی

حمایت از هزینه چاپ پس از تایید علمی

مهلت ارسال آثار: ۱۴۰۵/۰۸/۱۵

شورای پژوهش مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد (ع) آزادشهر

بعثت

© ZAKERIALIREZA
all rights reserved

سید علی خامنه‌ای

اگر حادثه‌ای برای این کشور پیش بیاید به توفیق الهی

**خدای متعال این مردم را
مبعوث خواهد کرد**

مردم کار را تمام خواهند کرد

مدرسه علمیه سفیران هدایت امام جواد علیه السلام آزادشهر

تلفن تماس: ۳۵۷۳۱۴۵۴-۰۱۷۳ داخلی ۵

پایگاه اطلاع رسانی مدرسه: www.safirani174.com